

Taxa postala
pittite in num.
No. 224713/929.

UJ KELET

Bármentetett leveleket nem fogadjunk el.
Kéziratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: János Párené. Búcsú szerkesztő: Batszegi Ernő. Strada Cobalcescu 57.
Kedd, 1937. november 30.
5698. ÉV. XX. ÉVF.
Kiszlev 26. 272. SZAM.

Lelkes ünnepléssel fogadta Titulescut Bucurestiben a nemzeti parasztpárt

„Monarchista, román és demokrata vagyok“ — mondotta Lupu üdvözlő szavaira Titulescu. Jelölést vállal Titulescu a nemzeti parasztpártban? Újabb körrendeletet adott ki a belügyminiszter a választások tisztaságának biztosítására

Titulescu erőteljes harcra szólította fel barátait a demokrácia megvédéséért

BUCURESTI, nov. 29. (Az Uj Kelet tud.) Titulescu volt külügyminiszter ma délelőtt az Orient expresszel a fővárosba érkezett. Barátai az északi pályaudvaron meleg fogadtatásban részesítették. Testületileg vonult ki a nemzeti parasztpárt fővárosi tagozatának vezetősége a párt zászlójával és „Isten hozott“ feliratu táblákkal. Jelen voltak többek között Mihăilescu, Grigore Filipescu, Madgearu, dr. Lupu, Popovici Mihály, Romulus Georgeacanu, Th. Emandi, N. Cristu, L. Buzdugan, Alimănescu, Tabacovici, Negri és Stoica tábornokok, valamint szépszámu közönség. Titulescu, Savel Radulescu kíséretében szállott ki a vonatból. A tömeg hatalmas ünneplésben részesítette és virágokkal halmozta el a volt külügyminisztert, aki csak nehezen tudott utat vágni magának a tömegen keresztül. A bejáratnál dr. Lupu üdvözlő szavakkal fogadta, melyekben a politikai helyzetről is említést tett. „Az ország arra vár, Titulescu uram, — mondotta többek között Lupu — hogy a polgár bátorságával fujjad meg az igazság aranykürtjét.“ Titulescu mélyen meghatva a következőket mondotta:

— Elégtételnek és lelki kárpótlásnak veszem a fogadtatást, amelyben részesítettek, a sok igazságtalanságot, amit el kellett szenvednem. Tizenhat hónapja vagyok áldozta annak a hadjáratnak, amelyben az éj és névtelenség lovagjai akarnak megsemmisíteni. Beesületesen és udvariasan fogok harcolni rágalmaszím ellen. De ha ez a harci módor nem lenne elégséges, már most kijelentem, hogy tudok úgy is harcolni, mint ahogyan Genjben tettem, de vannak más harci eszközök is. En mélyesen monarchista, mélyesen román és mélyesen demokrata vagyok. Mint mélyesen monarchista kiáltom: „Eljen a király!“ és mint mélyesen demokrata: „Eljen a demokrácia!“ Eljetez mindannyian. A háboru közel van, már az ajton kopogtat. Nánunk összszetevésztik a nemzetközi udvariasságot a nemzetközi helyzettel. Ma inkább, mint valaha szükség van a románok közötti testvériségre. Kinyilatkoztatom, hogy a test-vérekétek vagyok!“

Titulescu a tömeg ünneplése között hagyta el a pályaudvart.

Három megyében ajánl fel jelölést Titulescunak a nemzeti parasztpárt

Maniu elnökke választása után egyre tartja magát a hír, hogy a nemzeti parasztpárt jelöltetni szeretné Titulescut. Egyes hírek már arról is beszámoltak, hogy a volt külügyminiszter beiratkozni készül a nemzeti parasztpártba és politikai körökben azt is tudni vélik, hogy

Maniu nem utolsó sorban Titulescu személyére volt tekintettel a Zeleu Codreanuval kötött paktum létrehozásánál.

Rövidesen nemzeti parasztpárti körök azt is tudták, hogy Maniu azért nem szállt ki vasárnap Kolozsváron, mert Csucsán akart találkozni a hazatérő volt külügyminiszterrel. Titulescu azonban Kürtösön lépte át a határt és Aradon keresztül tért vissza, úgy, hogy Maniuval nem találkozhatott. A pártelnök szerdán utazik vissza Bucurestibe és ezalkalommal megbeszélést folytat Titulescuval.

A Tempo tudni véli, hogy a nemzeti parasztpárt a jelölések összeállításánál már tekintettel volt Titulescu személyére és Kunyad, Kolozsvár és Bihar megyékben tartja fenn a listavezető helyet a számára.

Titulescu első nyilatkozata a kérdésben egyébként a leginkább érdekelte Titulescu még nem nyilatkozott. A Tempo munkatársa beszélgetést folytatott Titulescuval, aki a következőket mondott:

— Romániában ma nagy harc folyik arról, hogyan kellene minél jobban meg-

védeni a nemzeti érdekeket. A harctól senkisésem tarthatja távol magát. Minthogy azonban nem ismerem kellőképpen a belpolitikai helyzet legutóbbi fejleményeit, fenntartom magamnak a jogot, hogy arról későbbi időpontban mondjak véleményt.

Tábornokok a nemzeti parasztpárti listákon

A nemzeti parasztpárt egyébként sorra veszi fel jelölőlistáiba a legújabbban a pártba belépett magasrangú nyugalmazott tisztakat. Moruzsi tábornok Erdélyben kap jelölést, SichiŃu tábornok pedig a szenatori választásokon Arges megyében lesz listavezető, ahol a nemzeti parasztpárt szavazattöbbsége biztosítottnak látszik. A megyében a képviselőválasztásokra Calimănescu, a nemzeti parasztpárt kamarai listavezetője.

Costachescu, akivel kapcsolatban az a hír járja, hogy elégedetlen a nemzeti parasztpárt jelenlegi taktikájával, kijelentette a iasi lapok munkatársainak, hogy teljes mértékben helyesli a választási megnevezési szerződést, minthogy annak aláírói egyedül hívatottak a választások szabadságának biztosítására és az esetleges viszályok elhárítására.

Averescu marsal levelét intézett Maniuhoz, melyben közli, hogy a néppárt nem csatlakozhatik a megnevezési egyezményhez.

Hazaérkezett az uralkodó Bucuresti, november 29. A belpolitikai élet teljes zajlása állandó izgalmak mel-

lett tart. Ma délelőtt öfelsége a király Mihály nagyvajda társaságában visszatért bánáti vadásztárol. A szalonkocsijából kilépő királyt Tatarescu és a kormány több tagja, valamint számos előkelőség fogadta. Az uralkodó a Victoriein lévő palotájába hajtatott.

— Újabb körrendelet a választások tisztaságának biztosítására

A kormányparti kartell választási előkészületei tovább folynak. A Viitorul közli, hogy a iasi és covurlimegyei Gheorghe Bratianu-szervezetek visszatértek a liberális pártba. A belügyminisztérium újabb körrendeletet adott ki a közigazgatási hatóságokhoz, utasításokat adva a legszigorubb törvényesség fenntartására és elrendeli, hogy a hatóságok tartózkodjanak minden kihívástól a jelöltekkel vagy kortesekkel szemben. A legteljesebb választási szabadságot kívánja a körrendelet biztosítani, egyben azonban felszólítja a hatóságokat, hogy erélyesen lépjenek fel azok ellen, akik a törvényeket megszegik.

Tatarescu kénapi szünet után újra megkezdte kihallgatásait és tovább folytatja tárgyalásait a kormány tagjaival és a kartell alkotó pártok vezetőivel.

Vaida a Frontul Romanesc ifjovi tagozatának vezetőségi ülésén beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a kormány-kartell győzelme biztosítottnak látszik. Solacolu, a megyei tagozat elnöke, felolvasta a Dinu Bratianuhoz intézett írásbeli üzenetét, melyben a párt nevében hangsúlyozzák, hogy számíthat a Román Frontnak a liberális párt iránti teljes szolidaritására. A levél végezetül a párt odaadásáról biztosítja Bratianut. Vaida egyébként már vasárnap este Erdélybe utazott, hogy előkészítse a választási propagandát.

— Letették a liberális jelölőlistákat Szigetén

Sighet, november 29. (Az Uj Kelet tud.) Hosszas tárgyalások után végre összeállították a szigeti liberális párttagozat képviselői és szenátor listájának névsorát. Most már végérvényesen nem Bujoi kereskedelmi miniszter lesz a szigeti képviselő listavezető, hanem Urda Ionel, a szigeti pártszervezet ügyvezető elnöke. Második helyre Xseni volt alminiszter, harmadik helyre Condrus Mihály volt prefektust, Bucuresti közirót, negyedik helyre Zegeanu Augustin tanfőnököt jelölték.

A szenátor jelölőlista vezetője hosszas viták után mégis Szmut Mihály lett, a második helyen pedig Dunca Jenő volt megyei tanácselnököt jelölték. A liberális párt szigeti tagozata cáfolja azt a hírt, hogy Mihályi Gábor kilépett a pártból. Az igazság az, hogy Mihályi visszautasította a prefektusi megbízatást és képviselőnek sem jelöltette magát, hanem visszavonult a politikai életből.

(Folytatása a tizedik oldalon.)

VILÁG TUKRE

A szász politikai élet keresztmetszete

Ismeretes a romániai németek közt már évek óta dúló testvérháboru. Ez a viszály három pártra szakított egy népet, amely évszázadokig a legpédásabb egységben élt és a Harmadik Birodalom megszületéséig, éppen példás egysége folytán politikai tekintélyre és gazdasági kulturális jólétre tett szert.

A romániai németek — illetve szászok, mert, akik mindig irányítói voltak az itteni németeknek — három pártra a legnagyobb gyűlölettel tör egymás ellen. E három párt közül a legrégebb és a jelek szerint még mindig a legnagyobb, a „Deutsche Volksgemeinschaft“, amely ez idő szerint a hírhedt Fabritius kapitány, a romániai németek szövetségének elnöke köré csoportosul. E párthoz tartoznak a szász parlamenti képviselők és más közéleti tényezők is. Jelentőségében a második, de élénk aktivitásában a Volksgemeinschaft felülmúló párt, a DVR. (Deutsche Volkspartei Rumániens), melynek totalitást követelő programjába a schtreicheri antiszemitizmus is szerepel. Ez a két párt a legválogatatlanabb eszközökkel küzd már évek óta egymás ellen és ez, a szászok legendás, nagy közösségi értékeit megsemmisítő fegyveres testvérháboru az aggódók, „Bund der Bodenständige“ nevezetű, főleg intellektuelekkel alakult harnadik pártot hívta életre. Az évek óta tartó testvérháboru legéberebb figyelője sem tudta azonban megállapítani, hogy melyek tulajdonképpen azok a nagy világméretű ellentétek, melyek e józan és egymáshoz ragaszkodó népet a testvérháboru örvényébe sodorták. Az egyedüli komoly ellentét a két párt közt az, hogy amíg a DVR a hitleri programot teljességében átvette, az egyháztól való teljes elszakadást és a romániai német iskoláknak az egyház irányítása és befolyása alól való elvonását követeli, addig a Volksgemeinschaft a mai helyzet fenntartásához ragaszkodik. A DVR egyházellenes harca és ennek intézményei ellen szüntelenül irányított pergtűz, tulajdonképpen Glondys evangélikus püspök ellen irányul, aki a Volksgemeinschaft nagy híve és az újpogányságot hirdető DVR szenvedélyes ellenfele. De ezt, az egyházi kérdésekben fennálló felfogásbeli eltérés által okozott mély szakadékot áll lehetne hídalni, ha a két párt közös nevezőre hozható világméreteiken túl, nem volnának a vezetőknek még külön egyéni ambícióik és érdekeik.

Már az 1933-as parlamenti választások alkalmával, amikor a DVR-nek, egészen új alakulat lévén, még a mainál is kevesebb igénye lehetett politikai pozíciókra, az 1933-as választásoknál robbant ki a nem vallott ellentét, a diszt és jövedelmet jelentő mandátumok és más közéleti állások birtoklása körül, melyeket azok birtokosai, a dr. Hans Otto Roth csoportja kétségbeeséssel védenek, míg a másik oldalon, a kulisszák mögött meghúzódó Brandsch Rudolf volt kisebbségi államtitkár vezetésével, a DVR-isták elszántsággal ostromolnak. A DVR hangos harci mód szere azonban nem erejének kifejezője, hanem gyengeségének leplezője. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy kénytelen volt azzal a Brandsch Rudolfal szövetség-re lépni, akit épp a DVR a multkor parlamenti választásokkor az örökös szenátorságtól elűtött és a legkíméletlenebbül becsületébe is gázolt, mai politikai irányítója e pártnak.

Hasonló helyzetben van ma dr. Roth is. Az ő egymásután tizedszéri megválasztá-

rek
új időközi
neveztek k
ortodox hit-
ég élére
27. (Az Uj Kelet tud.)
ség vizsgálja ügyében
rtént. Ismeretes, hogy
obezására a miniszteri
szégi előjárásigot
kületével olyan időköz
éle, amelyben a re
zenek tagjai arányos
a újabb tavorat érke
nizster aláírásával, m
got állított fel és em
a, a chaszidok vezet
és Teitelbaum Zalma
járására történt, amit
gy a vegyes összetét
a rabbitantós ismert
m működhetett. Ez a
felfogásu zsidóságból
a csoportot nem elég
választásokon nemso
hítközségnek a válas
zó arculata.
volt hítközégi elnök
r fel, hogy a hítköz
sa nem Szmutok Mih
em az ellenzéki tagok
ent.
rg Margit
e Tagliani
rkival
7. Hatsburg Antal
cegnő bécskönyéi ka
meg szombaton Antal
Margit főhercegnőnek
hágal olasz követnek
szony a szokástól elt
aban jelent meg az esk
l diszített világoskék
A kastély fogadótermé
ria román anyakirály
mültéleket
gy bukaresti
a épületében
27. A Populartul cím
közül, mely szerint a R
li leánygimnáziumban
terina Giga, az intéz
okona, aki drogériai
kat végzett az intéz
ságok inflagranti érték
a lembergi
elemet
27. A lembergi egy
ások miatt jövő hétfő
előadásokat. Az egy
öntött, hogy felkéri
nizstériumot, zárja be
ujabb zavargások
nschi-beszéd
odalmai
27. A párizsi olasz
egjelent a külügyminis
eger külügyminiszter
tatott megbeszélések
kereskedelmi miniszter
tulonli beszédével kap
hivatalos körök tudva
ogy az olasz lapokba
széd elhangzott volna
SPORT
— luventus
néző jelenlétében
Titulescu, a illet

Részesítse előnyben ezt a szert... megérdemli a bizalmat

Az URODONAL hatása példátlan, ezen készítmény összetétele elsőrangú tudományos kísérleteken alapszik. Előállítására szigorú tudományos ellenőrzés alatt történik, kizárólag elsőrangú minőségű nyersanyagok felhasználásával. Az URODONAL-t az orvosgyógyemeken és tudományos akadémiákon számtalanszor felülvizsgálták, kísérleteket végeztek vele és ezek eredményéről neves tudósok komoly orvosi munkákban számoltak be.

Az URODONAL kezelés megóvja a következő BETEGSÉGEKTŐL:

Érelmeszesedés,
Elhízás,
Vérkeringési-zavarok,
Reuma,
Köszvény,
Az epe és húgyutak megbetegedései,
Homokos és köveslerakódások,
Ara:yer.

A legnevesebb orvosok ajánlják ezt a szert, amely az egész világon el van terjedve és nemcsak a felnőttek egészségét védi, hanem a gyermekeket is óvja az artritisz veszélyeitől.

URODONAL

**A LEGJOBB
REUMA ELLENI SZER!**

Kapható:
Gyógyszertárakban és Drogeriákban

Az URODONAL jótékony hatásai:

Erősíti a szervezetet.
Pótolja az elhasznált életertőt.

Eltávolítja a húgysavat, mérgeket és toxinokat.

Tehermentesíti a májat és a veséket.

Szabályozza a vérnyomást és a vérkeringést.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY. MEGBIZHATO MARKA

szának is a mostani választásokkor kell megtörténnék és ennek megakadályozására áldozza most a DVR energiájának nagy részét. Ugyilátszik, azonban, hogy dr. Roth mégis csak szerencsésebb, mint ellenfele Brandsch és a román liberális párt szövetségének segítségével mégis örökös szenátor lesz. A „Bund der Bodenständiger“ kis párt közvetítésével a két nagy párt, érezve a reakció nehezéde nagy felelősséget, az utolsó órákig folytattak egyezkedő tárgyalásokat, de azok végül is eredménytelenül szakadtak meg, miután DVR minden választási paktumot elutasítva, tiszta német listát követelt és ez esetben Brandsch Rudolf és Beller bányai sváb vezető lettek volna a jelöltjei.

A Volksgemeinschaft, illetve Fabritius és dr. Roth csoportja azonban a DVR-nek minden feltétel nélküli behódolását követelték és különben is, saját pozícióikat a liberális párttal kötött paktum folytán jobban biztosították látták, mert így csak saját párhíveik elhelyezéséről kell gondoskodniuk.

Dr. H. O. Roth és társainak a kormányval való tárgyalásai azonban — hírek szerint — az utolsó órában román részről magas tényezők azon kívánsággal folytattak bele, mely szerint a Volksgemeinschaft képviselőjelöltjei közt Brandsch Rudolf is kapjon helyet. Érthető, hogy Roth és társai a legnagyobb eréllyel küzdenek a kívánságok teljesítése ellen, dacára annak, hogy a kormány jelenlegi helyzetében a német szavazatokra nagyon is rászorul, politikai egyezményekre is hajlandó volna.

A napok óta tartó izgalmas tárgyalások eredményeit a legközelebbi órák fogják meghozni.

A Volksgemeinschaft úgy véli, hogy a DVR a következményekért a felelősséget még sem akarván majd viselni, saját listáját visszavonja és hivat a Volksgemeinschaft, illetve a liberális listára való szövázásra hívja majd fel. Ezt reméli bizonyára a Tatarescu-kormány is, ami látja abból a tényből, hogy a szászoknak, a mai széthuzasak dacára, nagy engedményeket tett.

Egyedül a „Bund der Bodenständiger“ kételkedik abban, hogy a DVR kemény legényei beadják a derekukat és számítnak azzal, hogy most első ízben fog bekövetkezni az, mire a szász politikai életben még nem volt példa, hogy szavazói ketté szakadjanak.

A jóhiszeműek, akik abban reménykedtek, hogy a két ellenfél a mostani választások alkalmával fog egymásnak kezét nyújtani, újra csalódtak és aggodalommal néznek a jövőbe, amikor az évek óta tartó testvérháború, az eddigig is nagyobb pusztításokat fog okozni a romániai németesség közösségében.

G. J.

Palesztina-vita az angol alsóházban

Az angol katonaság tovább folytatja az arab bandák üldözését

London, november 29. Az alsóház legutóbbi ülésén Fletcher képviselő interpellációt intézett Eden külügyminiszterhez az olaszok Palesztinával kapcsolatosan folytatott angol-ellenes agitációja ügyében. Főleg arra kért feleletet a képviselő, hogy milyen információkat kapott a külügyminiszter a palesztinai főkörmányzótól, az olasz propagandára vonatkozólag.

Eden kitérő választ adott, mondván, hogy nincs tudomása a palesztinai főkörmányzó erre vonatkozó információiról.

Fletcher: Tudja a külügyminiszter, hogy az olasz sajtóban megjelent egy cikk, amelyben azt állítják, hogy Palesztinában forradalom van és az angolok e-őszakos elnyomó intézkedésekhez és többek között mégesszázokhoz folyamodnak?

A képviselő nem kapott választ a kérdésre, majd bejelentette, hogy a kérdést a legközelebbi alkalommal újból felveti.

520 fogoly

Robert Gibson kérdi a gyarmatügyi minisztert, hány a-ab van most fogságban Palesztinában, hányat találtak bűnösnek és hányat ítélték el közülük.

Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter: A szükségrendelet alapján november óta 520 egyént vettek őrizetbe. 360-at az akkori koncentrációs táborba zártak, a többi az ország különböző börtöneiben őrzik. Nem áll módomban megállapítani, hogy az őrizetbevetettek között hány a-ab van. Miután preventív fogságról van szó, a per és a bűnösség kérdése nem képezheti most vita tárgyát.

David Adams képviselő interpellációjára válaszolva Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter a következőket mondja:

— Az utóbbi napokban újabb kilengések történtek Palesztinában. A november 10-én életbe léptetett intézkedések, amelyek különböző gaztettek megszüntetésére irányulnak, teljes érvényben vannak. Katonai törvényszékek ítélik meg a szóban forgó cselekmények elkövetőit fölött. November 23-án éjszaka a katonaság körülvette Al Mazar falut, Jenin mellett. Farhan el Saadi sejkét, a hírhedt bandavezért, három társával letartóztatták. Négy fegyvert, nagymennyiségű municiót és revolvért koboztak el. A négy foglyot a katonai törvényszék elé állították. (Azóta halálra ítélték és kivégezték őket. Szerk.)

Tíz hónap alatt 410 gyilkosság

J. Sandys képviselő kérdésére Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter közli az alsóházzal, hogy 1936 január elsejétől 1937 október 31-ig 410 gyilkosság történt Palesztinában. Összesen 113 embert ítélték el, 7-et közülük halálra. Egy halálos ítéletet kényszermunkára változtattak a felelősséget bíró fő-um, ötöt a főkörmányzó változtatott el életfogytiglani börtönrre. 43 gyilkos ügyében még nem hoztak ítéletet.

Sandys: Tudja a miniszter, hogy Palesztinában az a felfogás, hogy a gyilkosok kivégzésének elhalasztása a hatóságok tekintélyének megrendüléséhez vezet és újabb gaztettekre bátorít?

Tom Williams: Megmondhatná a miniszter, hány gyilkosságot követtek el az arabok és hányat a zsidók?

Ormsby Gore: Mindeket részről töltétek gyilkosságok, de bizonyos, hogy az arabok többet követtek el, mint a zsidók.

Ki lesz Jeruzsálem polgármestere?

G. Mander: Kit fognak kinevezni Jeruzsálem polgármesterévé az országból származó dr. Khalidi helyébe? Az alpolgármesterek egyikét, vagy pedig a palesztinai angol tisztviselői közül valamelyik tagját szándékozik megbízni a kormány a polgármesteri teendők elvégzésével, vagy pedig új választásokat akar kiírni?

Ormsby Gore: A főkörmányzó most foglalkozik ezzel a kérdéssel. Időközben az alpolgármester tölti be a polgármesteri funkciókat.

Mander: Számbaveszi-e a kormány azt a tényt, hogy Jeruzsálem lakosságának kétharmadát alkotják a zsidók és immár nyolcvan esztendeje többségben vannak a fővárosban.

Ormsby Gore: Tudomásom szerint az alpolgármester aki most a polgármesteri teendőket látja el, zsidó. (Dániel Auster. Szerk.)

Saadi sejk bírál előtt

Jeruzsálem, november 29. A palesztinai hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint a

katonai törvényszék által hozott ítéletek vonatkozásában érvényét veszti az 1932 január elsején rendeltetés, mely királyi megbízás alapján kegyelmi jogot ad a főkörmányzóknak halálos ítéletek esetén.

Rechobotból katonai csapatok indultak Ramleh felé, ahol meglepetésszerűen razzia folytattak le. Salim Aida arab vezető embereit a matrácba rejtve revolvért találták. Avidát letartóztatták és a jeruzsálemi katonai törvényszék elé állították.

Érdekes beszámolókat közölnek a palesztinai lapok a halála ítélt és szombat reggel kivégezt Farhan Saadi sejk arab bandavezér pe-ének tárgyalásáról, amely a hajnali katonai törvényszék előtt zajlott le. A katonai bírák gyors eljárás eredményeként ült össze. Az asztalok és székek fekete lepellet voltak beborítva. A törvényszék épülete előtt erős őrség állott. A vádlottakat erős rendőrsztag kísérete a terembe. Az egész tárgyalás két óra és 50 percig tartott. Mindegyiküket két tanút hallgattak ki, akik azt vallták, hogy Saadi fegyvert hordott magánál. Saadiit Moghanam ügyvéd, amerikai állampolgár és a Nashashibi párt barátja védte. A katonai bírák előtt. A halálos ítéletet a palesztinai angol haderők főparancsnoka is kihívta és így következett be szombat reggel a kivégzés.

Ha're a dombvidéke

Ötven katonai teherautó indult el tegnap félgyengezett katonákkal a haifai dombvidékre, egy veszedelmes terrorbanca ártalmatlanná tételére. Passuta és Tarding halvak között került sor az első ütközetre a katonaság és a banda között, a terro-istákat azonban nem sikerült elfogni. A katonák repülőgépségi segítségével folytatják a banda üldözését. Száz főnyi palesztinai arab banda Abu Irhim vezetésével átlépte a szíriai határt, ma-onnan Libanonba hatolt be. A nabluzsi rendőrség Jenin vidékén a'ab notabilitás holttestére bukkantak a bariangban.

Ismeretlen csempészek után kutatnak a szatmári és nagybányai vámhivatalok

Kétezer pár selyem-harisnyát találtak a bányavidéken

Satu-Mare, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A nagybányai vámhivatal bizalmas értesülések alapján tudomást szerzett arról, hogy a felsőbányai postahivatal utján titokzatos csomagok kerülnek az ország belsejébe. A nagybányai vámhivatal közlegi a felsőbányai vizsgálat során meglepő eredményre jutottak, ugyanis találtak több szízen feladott Molnár Irénához szóló csomagot, amelyek a legfinomabb selyem-harisnyákat és nyakkendő-selymeket tartalmazták. A megindított nyomozás során kiderült, hogy Molnár Irina neve Szízen ismeretlen, a feladó neve hamis. A nagybányai vámhivatal több, mint

öttszáz pár selyem-harisnyát foglalt amelyeket a feladó kézimunkaként küldött szét.

A napokban ugyancsak Molnár Irina néven a felsőbányai postahivatal utján a lenc csomagot küldött Craiova, Bucuresti, Bacau és Konstanta. A vámhivatal megértesítette a vasut igazgatóságát, hogy az uton lévő csempészarukat is tartsák vizsgálva.

A vámhivatal számítása szerint több mint kétezer pár harisnyáról van szó, amelyekből jött be az országba és ennek bírsága közel kétfélmillió lejt tesz ki.

S
ün

kormány
a nemz

Cluj, november 29. Vasárnap délelőtt gyülekezett a kolozs megyei paraszti kormányzat fogadtatására. A zata berobogott a perron hatalmas elni elsőnek dr. Octavian, a párt megkezdte üdvözölte és ki-örögjei és fiataljai Maniu hívó szavára meghirdetett harca nem volt készen az ni küzdelemre. Végül adja ki a parancsot követni fogja.

A kolozs
völete

Liteanu asszony, a nők nevében köszönt a nemzeti pillanatban, megérkezett. Az ég küldte a szívet, aki majd megméri a láncoktól, amiké mára. Az őszinte lelke fogadja, mutatja, egész odaadásával és a nép érzi, hogy megintézmények alapján, a dökön keresztül hoz harcba, mely a tö-akarja visszaállítani, a nyai követik és sikerérik.

Maniu a következő

— Tiszta szívvel kö- amelyeket hozzászám mindenkinek a szeretete. Annál is inkább, mert ágával jövk, hanem ocellal, hogy nehéz és ke- ra hívjam önöket. Ha-

— Nem a mi pártunk két Ion Mihalachet hív- nem Tatarescut hagyta- cul csapva Erdélyt, mely- viselője sem található- Meg nem bocsátható inzu- ból is. Magában az a t- az erdélyi liberálisok kö- való embert... gven, elegendő lett volna-

Mit ajánlott

— Sajnálom, hogy a v- nem mutathatom ki lelke- mat és lázadását és nem- rendszeresen ennek a láza- Csak annyit mondhatok, a Bratianu, a liberális pá- javasolta Ofelségének,

ne engedje tovább kom- berális pártot, hanem a Mihalachet kormány-

Ebből következik nyilván- Tatarescu-kormányának nem- szágé, de még csak nem- kormányza sem, hanem a- sága közel kétfélmillió lejt tesz ki.

Meghalt Reiter Ernő

Fájdalomtól sújtottan, remegő tollal írjuk le ezt a három szót: meghalt Reiter Ernő. Ki nem ismerte őt Erdély zsidói közül? A nép fia volt. A közönség embere. Büszke, zsidó és igazi szívemben, a legkedvesebbek és legkritikákból közül.

Előkelő családi és társadalmi hagyományokat hozott magával az életbe. De azon „zsidó nemesség” közé tartozott, akik kintöttek osztályuk zárt köréből és a nép embereihez szegődtek, a nép ügyének szolgálatába állottak. Ami büszkeség és lovagiaság volt lényében, mélyes szociális érzéssel, ritka szívósággal párosult és így jelent meg Reiter Ernő az erdélyi zsidó közélet potondján.

Amikor a forradalom utáni években felítette fejét Erdélyben az antiszemita mozgalom, diákszavargások rázkodtatták meg az egyetemi városok zsidóságának életét — Reiter Ernő felejtethetetlen gesztussal tette emlékeztetővé nevét az új zsidó nemzedékben. A temesvári polittechnikum zsidó diákjait kizárták a főiskoláról. Antiszemita kilengések történtek a Bánát fővárosában. A félelemnek ebben a légkörében Reiter Ernő megszervezte a zsidó fiatalokból a zsidó önvédelmet. Azóta se voltak diákszavargások Temesváron. Reiter Ernőt azonban többször megurcolták ezért a zsidó hátsóágért és büszke kiállásért.

E pillanattól kezdve Reiter Ernő neve szervesen egybeforrott az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom, különösképpen a cionista ifjúsági mozgalom fejlődésével. Nem tartozott már az ifjúsági korosztályhoz, de lélekben és meggyőződésben mindig az ifjúsághoz tartozónak érezte magát és nem egyszer állott a fiatalok háta mögött az öregekkel szemben.

Elet utolsó napjait megörizte a fiataliságnak ezt a hancs lendületét, a meggyőződésnek ezt a töretlen vonalát, amely nem ismer kompromisszumot, nem ismer megalkuvást.

Egészségének megendülése sem térítette el a fiatalos közéleti harcától; önmagáról megfeledkezve vivta éveken át az ifjúsági cionizmus harcát, amely egész közéleti magatartásának és széleskörű közéleti tevékenységének alapozása volt.

Nem volt olyan népi megmozdulása az erdélyi zsidóságban, amelyben Reiter Ernő odaadó munkakésziséggel és kötelességvállalással ki ne vette volna a maga részét. Ha mozgósítani kellett a zsidó ifjúságot és zsidó tömegeket bármilyen népi feladat szolgálatában, — Reiter Ernő mindig a mozgósítók élén állott. Nemcsak ő érezett mélyes szolidaritást az ifjúsággal és a zsidó tömegekkel, hanem azok is magukhoz tartozónak érezték őt. Buzgó segítő készség, nemes emberi jószág, megértés és együttérzés jellemezte az emberekhez és a zsidó közösséghez való viszonyát. Ez a reláció mindig beleszólt az egyéni életébe, amelyet sohasem lehetett különválasztani a közösségtől. A köz embere volt a szó igazi értelmében, aki olykor egyéni érdekekről megfeledkezve teljesített társadalmi vagy politikai szolgálatot.

Éveken át fontos vezető szerepet játszott a Barisszia-mozgalomban, amelynek egyik legnépszerűbb vezető alakja volt. Előke volt a Barisszia zakén-testületének, tagja a szervezet központi vezetőségének és politikai képviselője a Zsidó Nemzeti Szövetség kiegészítő bizottságában. Előke volt a Zsidó Párt bánáti ifjúsági tagozatának és előke a temesvári párttagozat végrehajtó bizottságának. Tagja volt a Keren Kajemet és Keren Hajjesod központi kuratóriumának, megteremtője és előke a temesvári cionista ifjúsági blokknak, amellyel különböző ifjúsági szervezetek együttműködését biztosította.

De nemcsak érdeműs közéleti harcoss volt Reiter Ernő. Lelekes barátja volt a művészetnek és fodalomnak, a szellemi művelődésnek. Sohasem küzdött nagy anyagi javakért, hőtől erre meg lett volna a lehetősége. Igazi bohém volt a szó szoros értelmében. A lélek és a szív embere a magánéletben és a közéletben egyaránt.

Reiter Ernő 48 évet élt. Az utóbbi időben vese- és cukorbeteg támadta meg. Néhány nappal ezelőtt uremia lépett fel és ez idézte elő a katasztrófát. A temesvári Park szanatóriumban halt meg és halálának híre nemcsak Temesváron, de egész Erdélyben osztatlan rész-

vétet váltott ki. Reiter Ernő halála az egész erdélyi cionista mozgalom nagy gyászja. Korporsóját a felnőt és fiatal cionisták ezrei állják körül a fájdalom érzetével és a nagy veszteség tudatával.

A Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottsága hétfőn délután gyászülést tartott Vermes Ernő lakásán. A gyászülés keretében a cionista testületek és pártok képviselői fejezték ki gyászukat, majd a

temetéssel kapcsolatos intézkedéseket beszéltek meg. Ugyancsak gyászülést tartott a Hitachdut Aviva Barisszia Nőszíntja is. Reiter Ernőt családi részről felesége, Hirsch Ilonka, testvérei: Blanka, Sándor és Károly, a Zsidó Nemzeti Szövetség előke, sógornője Reiter Lunka, dr. Roth Dezsóné, a WIZO országos elnöknője, stb. gyászolják. A gyászoló család, amelyet mélyen lesújtott a haláleset, a részvétlétogatások mellőzését kéri.

Reiter Ernőt szerdán délelőtt 11 órakor temetik a temesvári halottas házból.

Uj vendéglő és bodega Nagyváradon!

Schwartz Sámuel volt valeda lui miha vasuti vendéglős és büffés שווארץ סאמאל vendéglője és bodegája a Nicolae Iorga (Zöldfa u.) 14. sz. alatt. Elsőrangú konyha! Nagyon olcsó árak! Utazóknak kedvezmény!

KÖZGAZDASÁG

Román érdekesoport veszi át a Zarnesti cellulozegvár külföldi részvény-érdekeltségét

A zarnesti cellulozegvár külföldi kézben lévő részvények átételére tárgyalások indultak meg. A részvénytöbbséget, amely ma magyar kezében van és magyarországi anyavállalata a Budapest székhellyel működő „Brassói Celluloze-

gyár Rt.”, egy román érdekesoport veszi át, amelyben a Mica bányavállalatot kivül azok a tőkéses vesznek részt, kik a román állam és a Bancanat támogatásával és finanszírozásával a Nitrogen dicitó üzemeit megvásárolták.

Félmilliárd lejre emelte alap-tőkéjét a Titan-Nadrag-Calan

A hazai nehézipari vállalatok foglalkoztatottságára nézve jellemző, hogy csak újabb investíciókkal tudnak a megnövekedett szükségletnek és keresletnek eleget tenni.

A Titan-Nadrag-calán művek már korábban elhatározták a vállalati alaptőkének újabb 100 millió lejre való felemelését. Az új emissziót a november 16-án tartott rendkívüli közgyűlés ki is mon-

dotta. Az új kibocsátás részvényeket teljes egészében a vállalat régi részvényeseinek ajánlották fel 1500 lejes kuruzson, melyből 1000 lej a részvény névértékének felel meg, míg 500 lej a vállalati alapokhoz csatolnak.

Az új emisszió révén a Titan-Nadrag-calán alaptőkéje félmilliárd lejre emelkedik.

Hetvenmillió lejes állami megrendelést kapott a Resita

A Resita-művek a napokban újabb 70 millió lejes megrendelést kaptak a kormánytól, egy nemrég megartott állami versenytárgyalás eredményeképpen. A Resita e megrendelés értelmében betonvasat, sineket, vasuti váltókat, stb. fog szállítani a CFR-nek.

Hogyan készül a karácsonyi kirakat?

Nyílt titok, hogy a legtöbb detaillista évi össziforgalmának orozslánrészt december havában bonyolítja le. Amikor közeledik a karácsony, aki csak teheti, ajándékkal lepi meg hozzátartozóit. A detailkeskedelem szempontjából rendkívül fontos, hogy kellően felkészülve várja a vevők seregét. Amde hiába zsufojuk roskadásig tele a polcainkat, ha kellőképpen nem gondoskodunk a vevőknek a boltunkba való beédesgetéséről.

Ugyeljünk arra, hogy a díszítések összhangban legyenek az áru természetével.

Ha a detailkereskedő anyagi viszonyai esetleg nem engedik meg, hogy szakképzett rendezőt hívjon — amit pedig feltétlenül ajánlunk — vagy pedig a textildetailizlet távol esik a centrumtól és a vendégrendező szeszöttetése túl nagy költséggel járna, ezen esetben is okvetlenül rendezzünk karácsonyi kirakatot. Mert a karácsonyi motívumok ügyes felhasználásával házilag is megoldhatjuk az ünnepi kirakat problémáját.

A tartozékok aránylag olcsók. A számtalan színváltozatban kapható fémpapírral bevont kirakatpadló, oldalfal és mennyezet hatásos hátteret ad. Felületbevonási célokra

10 kilós csomag — micsoda megváltás attól megszabadulni! És mégis kövér emberek egész életükön át zsír alakjában magukkal hordják ezt a súlyt és még többet is! Szabadulást és megváltást hoz, ha **Dr. Ernst RICHTER-féle** növényi teát iszik reggelire.

Igyon természetes növényekből készült teát. Az biztosítja karcsu alakját. Egy csomag ára Lei 100.— Extraerős Lei 120.—

A jászivú ajándékozás jegyében, a kristálytisza érzések emelkedett hangulatát a fehér szín sugázza a leghatásosabban. Első dolgunk tehát, hogy kirakatunk hát- vagy oldalfalát fehér anyaggal vonjuk be.

A kreppapírokon kívül fontos dekorációs kellék a fagyapót, a vatta és a műhó.

A téli tájakat hangulatosan élénkítjük és a karácsonyfákat feldíszíthetjük a pelyhekre tépett vattával és a fagyapóval. A kirakat padlójára hintet műhó s a vakítóan ragyogó csillag (flitter) ünnepélyesebbé teszi a kirakatképet. Te!jedelmesebb felületeket különböző színű tolonokkal boríthatunk be. A tolonokat teljesen pótolhatja az Indanthren-festékkel készült, nem fakuló posztópapír. Jól bevált díszítőtartozék az angyalhaj-

Friss, fiatalos külső

Minden nő — úgy foglalkozása közben, mint a társaságban — tudja értékelni a friss, egészséges arcszínt. Milyen könnyen fiatalíthatja és szépítheti meg

KHASANA

ajakruzzsal és arcpirosítóval szőjét és arcát. Khasana ajakruzzsal sző színárnyalatban, minden szépségipus számára az ideális árnyalat. KHASANA - arcpirosító vékony rétegben az arccal alkalmazva, minden sápadt arcnak azonnali rózsás, friss színárnyalatot kölcsönöz. Egyszeri használat naponta elegendő. Idő - víz - és csökkölő

(lametta), az ezüstboá és a színes fémfonál. Az ábrákat fára erősített vászorra, papírra, erőlemezre (spehrholz) festhetjük.

Az ünnepélyesen díszített kirakatkép keretében hatásosan beállított puttonyos, virgácsos, nagyszalkálú Műtulás, hófehérszárműny angyal, díszes karácsonyfa, stílizált ünnepi gyertya, jókedvű, tréfás hőember, domboldáról szánkázó lurkók stb. stb.

Például a fenyőfás, havas tájképe beállítunk egy nagy feldőt, színes papírral bevont ládát, úgy, mintha a jó öreg Mikulás vesztette volna el. S az árut úgy helyezzük el, mintha ebből a bűvös ládából ömlene a karácsony.

Keskeny kirakatban rendkívül hatásos elrendezés: a háttérfalra ezüstcsillagokat erősítünk. Különböző magasságban pufók angyalok szállanak ajándékokkal a bal sarokban álló figura felé. A mennyezetet fényes csillag ragyog és fénykévével beazható a hóval belepett fenyőfákat.

Előfa helyett stílizált karácsonyfát a következőképpen készíthetünk. Vékony deszkából kivágjuk a fenyőfaformát és az árut a polcokon rendezzük el. Vagy pedig a kirakat háttérfalhoz állított flanelanyagall bevont deszkára az árut fenyőfaágse-tien szétágazó vékony kiszegelő lécekre függesztjük.

Tűz a nagyváradi Szántó-féle redőnygyárban

Oradea, november 29. (Az Új Kelet tud. Szombaton délután tűz ütött ki a Szántó-féle redőnygyár épületében. A tüzet a szemközti lévő kaszárnyában a katonák veték észre. A tűzoltóság kivonult és sikerült az első emeletre lokalizálni a tüzet. A ká. meghaladt a 100 ezer lejt.

Iparüzem! Gyár!

Minden nemet (25% redukción), francia, angol, magyar, román, stb folyóirat és könyv LEPAEG-nál, Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagétól. Cluj jelezve, mely szakma érdekli.

Manelusen melléklettel

„BNÉ ASER“

Zsidó szertartási rituális szabályok kézikönyve, Suichan Aruch kivonata magyar fordításban minden zsidó házában nélkülözhetetlen, 30 lej bályeg beküldése ellenében portómentesen kapható Rosenzweig Anton könyvkereskedésében CLUJ. Tekintélyes ortodox és neolog rabbik elismerésével nyilatkoznak a könyvről

Franciaország szűzadni az

Megke Franciaország sorsdó

Times szeri háboru meg

Párizs, november 29. (Erd. Delbos tengap késő este Londoni Viktoria-pályaudvarra érkeztek Vansittart külügyminiszter és a két francia miniszter. A két francia miniszter egykötésen szállt meg. A délutáni órákban érkeztek Chauteemps és Delbos miniszterek. Megjelentek a miniszterek Chamberlain, Eden és MacDonald. Az első értekezés délután délelőtt tanácskozással kezdődött. A délelőtti tanácskozással francia külügyi államtitkár, külügyi politikai osztályfőnök, francia nagykövet és Vansittart államtitkár, valamint francia tolmácsok.

Mint Londonból jelentik, holnapra meghívta ebből a csoportból francia minisztereket.

London, november 29. (Erd. Delbos) foglalkozva Chauteemps és MacDonaldtal, megállapítja, hogy az értekezése egy új diplomáciai lépés lesz. A lap hangoztatja a tanácskozások célját és a helyesben meg

Az első feltétel kirekesztést okoz, amely fatálisan hátrányos arra, hogy a háború, ha valaki megérkezik utján a békeszerződés foglalkoznak a francia tárgyalásokkal. Lesz a tárgyalások alapja körülbelül hány irányelv lesz:

1. A londoni megbeszéléses változásokhoz költözik a külpolitikában. Tehát a közép- és kelet-európai fennálló szerződéseit. Esem változtat közép- és pontján.
2. Nincs szó a Berlini döntésre irányuló kísérlet és Róma sem gondol Párizs működésének gyöngyét annak erősítését kívánja.
3. Nem lehet az egy tanácskozásba való amiként nem lesz szó róla, vagy Csehszlovákia kérdéséről.
4. A megkezdett tárgyalaton folytatják tovább.
5. A tanácskozások győzelmének megoldása London javaslatára francia részről már nem mint kiderült, Berlin, hogy Franciaország elvett német gyarmat, azonban tökéletes béke

A Reuter jelentése szerint, illetve Eden arra van hivatva, hogy politika alapvető kérdéseket tárgyaljon.

A megbeszélések fő témája és Londoni tárgyalások sorsdó

Axelrad o vendéglő

(a Kereskedelmi és Értékesítési Alkalmasságok Lakodalmas ünnepsége)

Franciaország a megbékélés érdekében kész visszadni az elvett német gyarmatokat?

Megkezdődtek Londonban a francia és angol államférfiak sorsdöntő tanácskozásai

Az angol király ebédre hívta meg Chauteemps és Delbos

Times szerint a tanácskozások célja: a háború megakadályozása

Párizs, november 29. (Rador). Chauteemps és Delbos tegnap késő este megérkeztek a londoni Viktoria-pályaudvarra. A francia delegációt Vansittart külügyi államtitkár fogadta. A két francia miniszter a francia nagykövetségen szállt meg. A délutáni órákban érkezett jelentés szerint Chauteemps és Delbos ma délelőtt 11 órakor megjelentek a miniszterelnökségen, ahol Chamberlain, Eden és lord Halifax várta őket. Az első értekezlet 1/2 óráig tartott. A délelőtti tanácskozáson résztvett Léger francia külügyi államtitkár, Massigli külügyi politikai osztályfőnök, Corbin londoni francia nagykövet és Vansittart angol külügyi államtitkár, valamint egy angol és egy francia tolmács. Mint Londonból jelentik, az angol király holnapra meghívta ebédre Chauteemps és Delbos francia minisztereket.

A tanácskozások célja

London, november 29. (Rador). A Times foglalkozva Chauteemps és Delbos látogatásával, megállapítja, hogy annak közvetlen következménye egy új diplomáciai kezdeményezés lesz. A lap hangoztatja, hogy a tanácskozások célja a háborúak elejét venni, helyesebben megteremteni a békét.

Az első feltétel kirekeszteni minden olyan okot, amely fatálisán háborúra vezet. A lap rámutat arra, hogy a háború menthetetlenül kitörne, ha valaki megpróbálná módosítani erőszak útján a békeszerződéseket.

A többi angol lapok is feltűnő egyértelműséggel foglalkoznak a megindult angol-francia tárgyalásokkal. Leszögezik, hogy a tárgyalások alapja körülbelül a következő néhány irányelv lesz:

1. A londoni megbeszélések nem vezetnek lényeges változásokhoz az angol és francia külpolitikában. Tehát Párizs nem módosítja közép- és kelet-európai, illetve a szovjetekkel fennálló szerződéseit. Hasonlóképpen Anglia sem változtat közép- és kelet-európai álláspontján.
2. Nincs szó a Berlin-Róma tengely gyöngítésére irányuló kísérletről, amiként Berlin és Róma sem gondol Párizs és London együttműködésének gyöngítésére. Sőt ellenkezőleg, annak erősítését kívánja.
3. Nem lehet szó egy ötödik államnak a tanácskozásokba való későbbi bevonásáról, amiként nem lesz szó ausztriai népszavazásról, vagy Csehszlovákia rendszerváltozásának kérdéséről.
4. A megkezdett tárgyalásokat diplomáciai úton folytatják tovább.
5. A tanácskozások legfontosabb pontja a **gyarmatkérdés megoldása** lesz. Idevonatközlő London javaslatokat fog felvetni, míg francia részről már létezően leszögezték, sőt mint kiderült, Berlin tudomására is hozták, hogy Franciaország hajlandó visszadni az elvett német gyarmatokat. Ennek ellenében azonban tökéletes békebiztosítékokat kíván.

A spanyol kérdés és a távolkeleti helyzet a megbeszélések programján

A Reuter jelentése szerint a Delbos-Chauteemps, illetve Eden-Chamberlain találkozóra van hivatva, hogy az angol-francia külpolitika alapvető kérdéseit tisztázza.

A megbeszélések főtárgya a Róma-Berlin tengely és London-Párizs együttműködésének előkészítése.

Angol részről hangsúlyozzák, hogy a német

kormány nem kérte a népszavazás megtartását, hanem csak a német-osztrák, illetve német-csehszlovák viszony megfelelő rendezését. A további megbeszélendő kérdések a gyarmatkérdés, a spanyol probléma és a távolkeleti helyzet, amelyeket behatóan megbeszélnek és e tekintetben alaposan felhasználják lord Halifax berlini tárgyalásainak eredményeit.

A newyorki rendkívüli zsidó kongresszus a világ zsidóságának demokratikus blokkba való tömörítését javasolja

„Európa zsidóságának létét veszélyeztetik a parancsuralmi államok“

NEW-YORK, november 29. A rendkívüli zsidó kongresszus tegnap megnyílt, amelynek vezérfonalaként leszögezték, hogy Európa öt milliárdnyi zsidóságának létét veszélyeztetik a parancsuralmi államok. A kongresszus felvetette a gondolatát annak, hogy a világ zsidósága demokratikus blokkba tömörüljön, amely harcoljon az antiszemitizmus ellen.

Minden áthidaló kísérlet kizárt a spanyol köztársaságiak és a nemzetiek között

Ujabb borzalmas bombazáró Madridra

Barcelona, november 29. A köztársasági Spanyolország londoni követe Angliába való elutazása előtt kijelentette a sajtónak, hogy minden áthidaló kísérlet kizárt a nemzetiek és a köztársaságiak között.

Salamancán jelentés szerint a nemzeti spanyol lapok adatszertlenül közlik, hogy Franciaország az utolsó héten 1250 új önkéntest, 2300 tonna hadiszert és 280 motoros gépkocsit küldött Valenciának.

Ugyancsak Salamancából jelentik, hogy Farnco tábornok rendelkezést adott ki, amelyben felmondja a valenciai és barcelonai semleges övet, ami azt jelenti, hogy az említett kikötők felé tartó összes hajókat fel fogja tartóztatni.

Madridból jelentik, hogy a nemzetiek gépel

Szégycelleni való betegség

Főleg azonban fájalmas... És sajnos még igen sokan vannak szenvedők, akik nem tudják, hogy az aranyér nem tud a Cadum-kenőccsel való kezelésnek ellenállni! Előbb eltűnik a viszketés, azután, mintegy varázslattal, a daganat. A kezelés egyszerű, olcsó és a hatás igen gyakran csodálatos. Jó, ha állandóan kéznél van egy doboz Cadum-kenőcs...
Kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

Mik lennének a békebiztosítók?

A Daily Herald szerint e békebiztosítók a következők lennének: Megnemáradási egyezmény, fegyverkezési szünet, Németország visszatérése a Népszövetségbe, a négy-hatalmi egyezmény felelevenítése. Végül Németországot felkérlik, hogy hagyjon fel a gazdasági önellátás elvével, vegyen részt Európa gazdasági együttműködésében. Más oldalról hangsúlyozzák, hogy a négy nagyhatalom megegyezése után Anglia kész Németország érdekében közbejárni a közép-kelet-európai helyzet rendezésénél abban a formában, amint a Daily Mail írja, Párizs és London együttesen felkérlik a csehszlovák kormányt, hogy adjon bizonyos önkormányzatot a három és félmillió csehszlovákiai németiségnek.

Ma lépett életbe az alexandrettei szandzsák statútuma

Isztambul, november 29. (Rador). Ma lépett érvénybe az alexandrettei szandzsák nemzetközi statútuma, amit a Népszövetség dolgozott ki. A török sajtó azon hitének ad kifejezést, hogy Franciaország ószintén fogja gyakorolni a statútumot.

Meghalt Pólya Tibor, a neves festőművész

Szolnok, november 29. Pólya Tibor, az ismert festőművész, váratlanul, ötvenhárom éves korában Szolnokon meghalt.

Tizhónapi fogházra ítélték Szálasi kaszás-keresztjes vezért

Budapest, november 29. A büntető törvényszék ma hozott ítéletet Szálasi Ferenc kaszáskeresztjes vezér ügyében, akit büntetésnek mondott ki, lázadásra való szövetkezés vétségében és ezért tizhónapi állományfogházra ítélték. A büntetésbe beszámították a 12 napi vizsgálati fogságot. A törvényszék ugyanakkor elrendelte a házkutatás alkalmával lefoglalt 450 pengő, egy csekk-könyv és röpiratok elkobzását.

A svájci népszavazás a titkos társaságok feloszlata ellen döntött

Bern, november 29. A tegnapi svájci népszavazás váratlan eredménnyel végződött. A népakarat ugyanis elvetette az alkotmány módosítás tervét, ami azt jelentette, hogy ezután a kormányoknak nincs módjában a szabadkőműves páholyok, old fellow egyesületek és Galilei körök bezárását és feloszlását elrendelni.

Bern, november 29. (Rador). A svájci szabadkőművesség megszüntetésére vonatkozó kezdeményezés elutasításával foglalkozva, a Gazette de Lausanne ezeket írja: „A svájci nép ismét megmutatta, hogy nem akarja rendkívüli törvények által korlátozni a gyülekezési jogot. A Neue Zürcher Zeitung szerint váratlanul heves demokratikus hullám válaszolt a gyülekezési szabadság elleneségeinek támadására és örömetkeltő pontossággal adta bizonyítékát a nép igazságérzetének.

Veszedelemes betörőbandát tartóztattak le Nagyváradon

Oradea, november 29. Nagyváradon hetek óta minden nap betörésekről érkeznek jelentések. A rendőrség büntügyi osztálya most nagyszabású rajzlatot tartott, amelynek során sikerült letartóztatnia azt a hét tagból álló betörőbandát, mely a betöréseket valószínűleg elkövette. A banda feje Berinde George, Nagyvárad alvilágának ismert alakja, aki már tíz évet töltött el különböző fegyházakban. A banda tagjai számos betörést ismertek be, tagadják azonban, hogy ők követték volna el a betörést Aron Sándor cipőkereskedő lakásán. A bandafőnök elmondotta, hogy „vitott késsel a lakásokba és kész lett volna leszánni mindenkit, aki utáta kerül. A rendőrség reméli, hogy a banda kézrekerítésével véget vetnek a sűrűn előforduló betöréseknek is.

Cuzista rablóbanda szervezkedett a szigeti gazdag zsidók kifosztására

Horogkeresztjes betörőszerszámokat találtak a rablóbanda tagjainál. A hírhedt Manolache volt állítólag a rablóbanda vezére

Sighet-Máramaros-sziget, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A szigeti rendőrség régóta nyomoz egy betörőbanda tagjai után, akik hosszabb ideje betöréseket követtek el. Belindeanu Augustin rendőrkomiszár ma letartóztatta a betörőbanda két tagját, Pop Vasilet és Pop Georget, akiknél megmotoszásokor horogkeresztjes betörőszerszámokat találtak.

A betörők kihallgatásuk alkalmával cuzista rohamosztágosoknak mondták magukat és azt vallották, hogy

vezérlük a Máramarosban nagyon is jól ismert Manolache Zacharia volt cuzista vezér,

aki a gogista és cuzista párt fuziója után kilépett a pártból. Alelnökiüként pedig Molnar Petru kovácsmestert neveztek meg, akinél a rendőrség házkutatást tartott és különböző

betörőszerszámokat és lánzsákat találtak nála.

Manolache kihallgatásakor tagadta, hogy ő volna a betörőbanda vezére, ezzel szemben azt állította, hogy Molnar irányította a betörőbandát.

A vizsgálat során sikerült összesen nyolc egyenét letartóztatni, akik szintén a banda köteleikébe tartoztak. Ezek azt vallották, hogy a Salavan hegy egyik erdejében volt a találkozóhelyük, itt beszélték meg, hogy hajszát indítanak a szigeti gazdag zsidók ellen.

Kidefűlt az is, hogy a magukat cuzista rohamosztágosoknak nevező betörők között nyilvántartott nők is voltak.

A banda tagjai egyik kezüket kérsre, másik kezüket zászlóya téve esküt tettek arra, hogy zsidó vért fognak ontani.

A rendőrség széleskörű nyomozást folytat a banda többi tagjainak kézrekerítésére.

Axelrad o todox Lóser vendéglő Nagyváradon
 (a Kereskedelmi Csarnok épületében)
 Az étterem hatalmas helyisége kiválóan alkalmas lakodalmak bankettek és hasonló ünnepségek megrendezésére.

gyváradi redőny-ban
 (Az Uj Kelet tud.)
 titott ki a Szántó-féle
 A tüzet a szemközti
 atonak veték észre. A
 sikerült az első emelet.
 et. A ká. meghaladta

ni Gyár!
 redukció!), francia,
 an, stb folyóirat és
 Cluj. Kérjen in-
 egetől. Cluj jelezve,
 ma érdekli.

SPORT

A Venus fölényesen nyerte a temesvári rangadót

Nehezen szerzett egy pontot a Victoria

December 17-én Románia-Egyiptom Kairóban

Cluj, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A) osztályában befejezés felé közeledik az őszi forduló. Az I. csoportban már kialakult a sorrend, a másodikban még három mérkőzés van hátra, de az első helyezettek rangját azok már nem zavarnak meg. A vasárnapi forduló legnagyobb érdekfeszítéssel kísért mérkőzése a Ripensia-Venus rangadó volt, amit a bajnokságot a várakozás helyett túlényesen, nagy gólaránnyal nyert meg. A kolozsvári Victoria-Unirea Tricolor találkozó nagyobb küzdelmet, mint játékot hozott. Az eldöntetlen megfelel az erőviszonyoknak.

Részletes tudósításunk a következők: **Venus-Ripensia 6:1 (3:1). Temesvár, november 29. 5000 néző, játékvezető: Toni Muresanu.** A gólok sorrendje: 7. perc Bodola, 10. Ploesteanu, 24. Humis, 26. Ciolac. Szünet után: 24. perc Humis, 42. Gruin és 44. Humis. A Venus legjobb csapatrésze a Humis-Bodola-Ploesteanu jobbszárny volt. A Ripensia egyik játékosra rosszabb volt a másikkal. **Victoria-Unirea Tricolor 2:2 (1:1). Kolozsvár, november 29. 1500 néző. Bíró Ritter Temesvár. Góllövők: 3 p. Iordache, 32. Cocubaru II., a második félidőben 5 p. Iordache és 40. Cocubaru II. A mérkőzés látványosságai Iordache, illetve Cocubaru második félidőbeli góljai voltak. Sajnálatos, hogy szünet után a vezetést ismételtén megszerző bucarestiek játékosai utolsó módon kezdték az időt huzni, ami a játék elfajlására vezetett. Az Unirea Tricolor elmondhatja: „ugy kezdődött, hogy a Victoria visszautított”. Ezért a játékvezetőt is nagy felelősség terheli.**

Kinizsi-Olimpia 6:0 (5:0). Temesvár, november 29. A Venus-Ripensia mérkőzés előtt játszott a két csapat. A Kinizsi csak az első félidőben erőltette meg magát. Losoncz (2), Hoffmann, Tieffert és Szilárd a hazai csapat gólszerzői. Höhn (Arad) vezette az izgalmas mérkőzést.

FC Rapid-Jiu 2:0 (1:0). Bucaresti, november 29. 3000 néző. A Barátkyt nékülözött volt vasutasok biztos győzelmet arattak. Pacuraru (44. p.) és Rafinszki (87. p.) a gólszerzők. Vezető: Chicin (Temesvár).

A Nemzeti Bajnokság állása:

I. csoport	
AMTE	9 6 1 2 27:10 13
Victoria	9 5 2 2 26:14 12
FC Rapid	9 5 1 3 19:12 11
Unirea Tricolor	9 4 3 2 20:16 11
Kinizsi	9 5 0 4 33:20 10
Phönix	9 5 0 4 15:16 10
NAC	9 3 2 4 19:18 8
Jiu	9 3 1 5 12:27 7
Olimpia	9 2 1 6 9:26 5
DUIG	9 1 1 7 10:30 3

II. csoport	
Venus	8 7 1 0 25:11 15
Ripensia	8 6 0 2 33:17 12
Gloria	8 5 2 2 25:15 12
Juventus	8 4 1 3 16:14 9
CFR	8 3 2 3 15:18 8
Universitatea	8 3 0 5 17:28 6
Dragos Voda	8 3 0 6 15:29 6
Vulturii	8 3 0 6 11:12 6
Sportul Studentesc	8 2 2 4 13:18 6
Crisana	8 2 0 7 12:22 3

Döntött a FFA

Egy mérkőzés Kairóban!

A román-egyiptomi világbajnoki selejtezőmérkőzés időpontja és színhelye körül hosszas viszálykodásnak véget vetett a nemzetközi labdarugósövetség, amely új határozatot, hogy egyetlen mérkőzésen döntse el a továbbjutás sorsát s ezt a mérkőzést december 17-én játsszák le Kairóban. De a kétségkívül sportzerű döntés nehéz helyzetre hozza a román szövetséget. Ugyanis a december 17-i mérkőzés után a Venus valószínű válogatottjai: Bodola, Sfera, Petea és Barbulescu nehezen érhetnek haza december 24-re, már pedig a bajnokságnak akkor Budapestre kell indulnia. A válogatott nehezen nélkülözheti a Venus legjobbját, de a külföldön szereplő Venus sem! Súlyos dilemma vár megoldásra.

Vigo, Portugália-Nemzeti Spanyolország 2:1 (0:0), „nem hivatalos” nemzetek közötti válogatott mérkőzés. A portugálok első győzelme szomszédja felett.

Párizs, Arsenal-Racing Club Paris 2:0. Érdeklésre tarthat számot, hogy az angol csapat már harmadik évben ugyanilyen arányban győz francia ellenfele ellen, amelyben ezúttal a jövőheti olasz-francia mérkőzésre való tekintettel, több válogatottjelölt is játszott.

Bécs. Az elsőosztályú csapatok a bajnoki forduló végeztével barátságos mérkőzéseket játszanak. Rapid-Admira 4:2 (3:0), Vienna FC Linz 1:1 (1:0).

A Wiener Liga elvezetési másodosztályban az utolsó forduló játszottak vasárnap. Az őszi bajnok az Austrofiat lett. Második helyen a Hakoah fekszik több neves, volt szintén elsőosztályú együttesrel: Austrofiat-Vorwärts 4:2 (3:1), Hakoah-Schwartzrot 3:2 (2:0). A zsidó csapat góljait Reich (2) és Fischer lökték. Helfort-Libertas 3:0 (1:0), Red Star-Postpon 3:2 (1:1), Stassenbach-Schwechat 2:1 (1:0).

Csehszlovákia. Vasárnap délelőtt indult el angol-skót turájára a csehszlovák labdarugóválogatott. Dr Pelikan szövetségi elnök és Sedlacki edző vezetésével 16 játékos kelt utra számos újságíró és magán személy társaságában. Tesar órnagy szövetségi kapitány, aki az ellene intézett sajtótámadások miatt szombaton lemondott, nem utazott a csapattal.

A válogatottakat nélkülöző csapatok barátságos keretek között ütköztek meg egymással. Slavia-Kladno 12:0, Seska Ostrava-Viktoria Zsiskov 3:1, Pardubice-Nachod 2:1. A bécsi FC Wien 4:2 (1:1) arányban győzött az SK Bratislava ellen.

Magyarország. Sima bajnoki forduló. Hungária-Budaörs 3:0 (1:0), Ferencváros-ETO 5:1 (4:0), Újpest-Törekvés 2:0 (0:0), Elektromos-Phöbus 2:1 (1:0), Nemzeti-Kispest 1:1 (1:1), Szeged-Szürketaxi 2:0 (1:0), Bocskai-Budai 1:1 (1:0).

Zürich, Svájc-Csehszlovákia 5:1 (0:0, 3:0, 2:1). Az új idény első válogatott jégkorongmérkőzése.

- B) divízió**
- Keleti csoport**
- Bucaresti. Telefon Club-DVA 6:1 (1:0).
 - Ploesti. Tricolor-Hatmanul Luca Arbore 6:1 (2:1).
 - Constanța. Victoria-Textila 4:1 (2:1).
 - Braila. Franco Romana-Jahn 8:0 (3:0).
- Nyugati csoport**
- Nagyszében. CAMT-Solmi 2:1 (1:0).
 - Nagybánya. Tricolor-UDR 1:1 (0:0).
 - Nagykároly. Törekvés-Victoria 2:2 (1:0).
- C) divízió**
- Kolozsvár. CFR-Ariesul 9:2 (3:2).
 - Marosújvár. Solvay-UEC 2:1 (2:0).
 - Szatmár. Barkochba-CFR 6:3 (2:2).
 - Temesvár. Electrica-Galvani 3:0 (1:0).
 - Resica. Munkások-CFR 3:2 (0:2).

Barátságos mérkőzések

- Nagyvárad. Crisana-NAC 3:3 (2:0). Góllövők: Lukács és Szőke, illetve Geczó, Kovács és Juhász. 500 néző, játékvezető Farcas.
- Temesvár. Mica (Brad)-Patria 5:0 (1:0).

Kerületi bajnoki mérkőzések

- Kolozsvár. Universitatea B)-Haggibbor 2:0 (1:0). A második félidő 20-ik percében botrány miatt félbeszakítva. Az egyetemiek több szürkolója botokkal felegyverkezve behatolt a pályára és bántalmazta a Haggibbor játékosait akik erre levonultak. A mérkőzést Kusalich erőlteti vette.
- Victoria B)-Reuniunea 2:2 (0:1).
- KAC B)-Echo 5:1 (1:1).
- KMSC-Vasöntöde 1:0 (1:0).

Külföldi eredmények

- Rotterdam. Hollandia-I. emburg 4:0.

Világbajnoki selejtezőmérkőzés.

BZINHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Ma este: A roninok kincse

Kállay Miklós új színművének, A Roninok kincsének páratlan sikere volt városunkban. A nagyszabású előadást úgy a sajtó, mint a közönség a szezon egyik legkiemelkedőbb művészi eseményeként említi. A briliáns darab, amely az első perctől az utolsóig lenyűgözi a nézőt, ma este is másodszor van.

Szerdán este: 3:1 a szerelem javára

Abrahám Pál nagyszerű revü-operettje, amely ebben a műfajban a szezon slágere, nek számít, szerdán este tizenegyszer kerül színre.

Szakits helyettem

Ifj. Bókay Jánosnak, a kitűnő színész legújabb vigjátékára készül a színház prózáj együttese. Szakits helyettem a sokatigéző címe ennek az új vigjátékának, amely december 8-án éri el a 100-ik előadását a Belvárosi Színházban s nálunk is a legnagyobb vigjátéksikere lesz az idei szezonnak. Hetek óta tartanak a prócák s csütörtök este bemutatásra kerülő vigjáték így briliáns előadásban kerül a kolozsvári közönség elé.

Szelences, frappáns helyzetekkel és kitűnő komikummal átszott, kissé borsos fűszerű de seholsem izstelen vigjáték a Szakits helyettem, amelyet Mészáros Béla rendező főszerepeit pedig Erényi Böske, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla stb. alakítják.

A SZÍNHÁZ HETI MUSORA:

Kedd fél 9: A roninok kincse. (Ötödösör.) Szerda fél 9: 3:1 a szerelem javára. (Tizenegyszer.) Csütörtök fél 9: Szakits helyettem. (Ifj. Bókay János óriási sikertől ujdonsága. Az idei évad legnagyobb vigjátéksikere. Főszereplők: Erényi Böske, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, stb. Rendező: Mészáros Béla. Preambió 15. sz.) Péntek fél 9: Szakits helyettem. (Rendes bérelt 15. szám.) Szombat d. u. 5: Delli. (Olcsó helyárakkal.) este 9: Szakits helyettem. (Harmadszor.) Vasárnap d. u. 3: Eltévett báránykák. (Olcsó helyárakkal.) d. u. 6: Szakits helyettem. (Negyedszer.) este 9: Szakits helyettem. (Ötödösör.)

URANIA MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda: Rabszolgahező. Szenzációs kalandorfilm a rabszolgakereskedők életéből, főszerepekben: Elisabeth Allan, Wallace Beery, Warner Baxter, Mickey Rooney (a Szenzációs álom című szereplője).

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Önagysága a II-ik emeletől. Az ény legnagyobb sikert vigjáték. Főszereplők: Mary Don, Mihai Popescu és Vasiliu Birlic.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szűlövegek 5_6000 drb. öt és fél decis használt hibátlan olcsón eladó. Fuchs Saturne, Filipescu No. 21.

Takarékossági könyvre is legolcsóbban vásárolhat mellifűzőt, harisnyatartót, kézimunkát, fonalakat, harisnyát, női fehérneműt. B. Rosenzweig, Regina Maria 6.

Stein szücs és szörmeszióon Călea Marechall Foch 10, elvállal mindenféle szörmunkákat a legjutányosabb árak mellett.

Mielőtt női és gyermekkabát, ruha és kalapszükségletet beszerezne, látogassa meg a legolcsóbb árairól közismert JUNO női konfekcióruházat. Főpostával szemben. Regele Ferdinand 25. Economia öt havi részlet.

Kiadó butorozott szoba kapumelletti bejárattal, fűtőszobahasználattal. Str. Gen. Berthelot 25.

Fodai munkát keresek délutáni 2-3 órára. Regele Ferdinand 107. földszint, utolsó ajtó.

Középiskolai és elemista gyermekek tanítását vállalom. Számítanókat jó módszerrel. Regele Ferdinand 107. utolsó ajtó.

Házvezetőnői állást vállalom 36 éves gyermektelen izraelita özvegy. Ki diétás konyhát is tud vezetni. „Megbízható” jellegű a kiadóba.

Valódi perzsa bunda eladó. Str. Bisericii Ortodoxe 4.

Magános uriaszony mellé társalkodónékn ajánlok fiatal izr. uriaszony. „Gyermektelen” jellegű a kiadóba.

Különbéjártu parkettes türes szoba vizkagylóval azonnalra kiadó. Str. Baritiu 16/a.

Két 24 éves izr. fiatalember, bős és textiles, benősülés céljából leányos háznál állást keresnek. „Szándékunk komoly” jellegű a kiadóba.

Textilüzlet megyeszékhelyen forgalmas utcában nagy vevőkörrel betegség miatt átadom. Cim a kiadóhivatalban.

Regele Ferdinand 23 kiadó uccai, udvari üzlethelyiség. Ugyanott nagy vaskályha eladó. Értekezni Farkas bórkereskedőnél.

A cha...

A zsidó reneszánsz chanuka-ünnep mint adatom e kérdés körül nikus féltetés a chanuka toltá ki.

Chanuka

Minden egyes törvényes külön, kocozó vagy igy tartja egy régi zsidó chanuka ebben a tekintetben a zsidó reneszánsznak a maga reneszánszát; ez olyan formában kultiválja panaszolást is megírja szerény lángja sok olya ahol különben a zsidó kiadott. Sot az a formá gosszák rekonstruálását a zsidó terminológia szer min hámbadrua, az odas rangitájára emel fel be. Ez a tény gondolkodást, mert hiszen a chanuka nem egészen felesleges és a chanuka eredetét meg ha annak alapjait terjedtek és ismertek is. A legregőbb tanulói forrásról említett tesz: a Mírás, amelyben a másod fennállásának idejéből sz emléknep van felsorolva. Amli a mai ünnepet, a Purimnak egy egész trak

A Meglát. Tháánitban z zeti ünnepponok a temp után hatálytalanná vált gesztve a róluk való köte. Ez a zsidó csak a chanuka nem kell csodálkozunk az a kodifikátorok részéről. hánásban részesült, mel történelmi események k egy-egy ünneppon létrejö chanukai események, a meg győzelme a zsidó történe teit képezik. De az ünne abból a tényből ered, h zsidó fegyverek, hanem f a zsidó szellem aratott di sok ezekben a harcokban maradására nézve igen v küzdelemre törekedtek, h sák a zsidóságot egyik le sebb belső kríziséttől, a h a minden áron való asszi megnyilvánulása. S itt ne ni, hogy az a közösség, a hemja megteremtettek s tartalmat és szellemi str átal annak létjogosultság tóságát biztosították. Inks saját állami területet bírn mint ahhoz, amelyet m alatt értünk. Olyan áll bibliai „mamlechet-koha akart megfellelni. A világ tenziv politikai törekvé szerepelt a hellenisták p az eszmearamlatnak a mártírjai, ez a békesere tők frakciója hevesen elle

A Makkabeusok harca háboru volt és a zsidó szájának szót a chanuka ünne dátum összeomlása utó. Hogy valóban ez az ünne a tény is bizonyítja, hogy tása, tehát a zsidó szelle zelve a legendás kronó os forrva. Csakis a korsónál ünneped egyedül és kizáró Tanusodók emellett a Tal a kérdésre, amelyet az eg hogy „mai-Chánikeh”, m hot 21. a.) nem mesél s nem beszél a makkabeus tesz emltést a Hasmonee adalairól, hanem csakis hozakodók elő. Ez az e Orach-Cháim kommentató fus), amikor magyaráza hogy Purimmal ellentétb létezik ünnepi lakoma

A chanuka-ünnep vallási és nemzeti jelentősége

A zsidó reneszánsz-mozgalom megindulása óta, főleg a zsidó ifjúság körében a chanuka-ünnep mint par excellence nemzeti emlékhét kapott jelentőséget. A zsidó iradalom e kérdés körül meglehetősen megosztott álláspontot képvisel, amennyiben a rabbinikus feltevések a chanuka méltatásában legfőképpen a vallási csodás elemet domborította ki.

Alábbikban megszólaltatjuk a két szempontot.

Chanuka a rabbinikus irodalomban

Írta: Motzen Béla, Nagyvárad

Minden egyes törvénynek megvan a maga köze, kedvező vagy kedvezőtlen sorsa — így tartja egy régi zsidó közmondás. A chanuka ebben a tekintetben igen szerencés. A zsidó reneszánsznak eme ünnepe elérte a maga reneszánszát; ezt a rabbinikus előírást olyan formában kultiválják, hogy sok bibliai panaszokat is megírjehetné. A Menorah szerény lángja sok olyan házat világít ki, ahol különben a zsidóság minden szikrája kialudt. Sőt az a forma, amelyben a lángokká fellobbantást ünnepejük, — talmudi terminológia szerint — a „mohadrin min hahadrin“, az odaadó buzgóság vallási ranglétrájára emel fel bennünket.

Ez a tény gondolkodásra készít bennünket, mert hiszen a chanuka-ünnep nagyrabecsülésén és méltatásán idegen motívumok is szerepet játszanak s nem egyszerű felismerjük az ünnep jelentőségét. Ezért talán nem egészen felesleges egy kis emlékezés a chanuka eredetéről s karakteréről, még ha annak alapvonásai bármennyire elterjedtek és ismertek is.

A legrégebbi talmudi forrás, mely a chanukáról említést tesz: a Meghílt Tháánit, egy írás, amelyben a második zsidó birodalom fennállásának idejéről számtalan történelmi emléknap van felsorolva. A Misna meg sem említi a mai ünnepet, ugyanakkor azonban Purimnak egy egész traktátust szentel.

A Meghílt Tháánitban felsorolt összes nemzeti ünnepnapok a templom szétrombolása után hatálytalanná váltak s fel lett függesztve a róluk való kötelező megemlékezés. Ez alól csak a chanuka képez kivételt. S nem kell csodálkoznunk azon, hogy a chanuka a kodifikátorok részéről ilyen kivételes elbánásban részesült, mert hiszen az összes történelmi események között, amelyeknek egy-egy ünnepnap létrejöttét köszönhetjük, a chanukai események a makkabeus harcok és győzelmek a zsidó történet legdicsebb fejezetét képezik. De az ünnep vallási jelentősége abból a tényből ered, hogy itt nemcsak a zsidó fegyverek, hanem főképpen a szellem, a zsidó szellem aratott diadalt. A Makkabeusok ezekben a harcokban a zsidóság fennmaradására nézve igen veszélyes áramlat leküzdésére törekedtek, hogy megszabadíthassák a zsidóságot egyik legnagyobb, legveszélyesebb belső krízisétől, a hellenizmustól, amely a minden áron való asszimilálódásnak volt a megnyilvánulása. S itt nem szabad elfelejteni, hogy az a közösség, amelyet Ezra és Nehemia megteremtettek s melynek életformát, tartalmát és szellemi strukturát adták s ezáltal annak létjogosultságát s fejlődési lehetőségét biztosították, inkább hasonlított egy saját állami területtel bíró vallási közösséghez, mint ahhoz, amelyet mi ma nemzeti állam alatt értünk. Olyan állam volt ez, mely a bibliai „mámlechet-kohánim“ szellemének akart megfelelni. A világiasságra és az intenzív politikai törekvésekre való nevelés szerepét a hellenisták programjában s ennek az eszméiről a zsidó közösség, a hit mártírjai, az a békekeret és a békeközvetítők frakciója hevesen ellenállta.

A Makkabeusok harca tehát csakis vallás-háború volt és a zsidó szellem győzelmes eredményeként a chanuka ünnepe, melyet a birodalom összeomlása után is megtartottak. Hogy valóban ez az ünnep értelme, ezt az a tény is bizonyítja, hogy a templom felavattása, tehát a zsidó szellem betetőzött győzelme a legendás korszak csodájával van egybevetve. Csakis a korszak csodája képezi az ünnep egyedül és kizárólagos szimbólumát. Tanusodók emellett a Talmud is, mikor arra a kérdésre, amelyet az egyik amóreus felvet, hogy „mai Chanukah“, mi a chanuka (Sábót 21. a.) nem mesél semmit a harcokról, nem beszél a makkabeus győzelmekről, nem tesz említést a Hasmónéus-család sorozatos diadalairól, hanem csakis a korszak csodájával hozza összefüggésbe. Ez az elgondolás vezet az Orách-Cháim kommentátorait (670. paragrafus), amikor magyarázatot adják annak, hogy Purimmal ellentétben chanukakor nem létezik ünnepi lakoma „szendáth-micvah“,

mert chanukakor csak a szellem győzelmét a vallászsabadság diadalát ünnepejük, az ünnepnek tehát semmi fizikai vonatkozása nincs.

A gyertyagyújtás a zsidó szimbólum egyik legmélyebb fejezete. A fény mint a szellem mása, keresztül tűr a kőszon, hogy azt átvilágítsa a Teremtés első napján. „Nála trónol a fény; ez a Dániel mindig visszatérő idézése. A szellem kiterjedése hasonlít a

Chanuka a történelem tükrében

Írta: Dr. Pollák Sándor (Kolozsvár)

Motzen Béla ur értelmezése teljesen megfelel a talmud-rabbinikus szellemnek, tehát vallás-teológiai álláspontnak, de semmiképpen sem fedi a történelmi igazságot, még kevésbé a zsidó nacionalizmus méltóságát, amelyre éppen a jelenlegi időkben nagy szükségünk van.

Tény, hogy a legrégebbi talmudikus forrás, a cikkirő által említett Meghílt Tháánitban van, amely bizonyára sokszorosan megváltoztatott és megcsontított formában jutott ránk. (Lásd Graetz, Geschichte der Juden III. b. Note 1.). De még ebben is fel van említhető Adar hó 13-ik napja, mint „Nikanor nap“, amikor tudvalevőleg Jüda Makkabi legszébb győzelmét aratta és amit évről-évre megünnepelettek (I. Makkabeusok könyve 7.49). Annarra, hogy a győzelemi ünnepnap dícsőrsére írták a Makkabeusok második könyvét. „Ez lévén Nikanor története — fejezi be a szerző a művet — mivelhogy ezen időtől már a zsidók biralták avarost és ezzel és is véget vetek e történetnek“.

Azonban a Meghílt Tháánit és még kevésbé a Talmud, egyetlen szóval nem emlékszik meg ezen ünnepre avatott győzelmek napján történetéről. A cikkirő helyesen állapítja meg, hogy chanuka ünnepe a jelentősége az olajmécses csodálatos esetében domborodik ki. Azonban a meglevő forrásokból az derül ki, hogy ennek semmi jelentőségét nem tulajdonítottak, nem is tudtak róla, holott a források egyébként hiszgesen beszámolnak minden legendáról. Így a legrégebbi chanuka-forrás, amely körülbelül a rendes időszámítás előtt 100—120 évvel íródott és amelynek 4. fejezetében találjuk annak az ünnepnek a győzelmének a leírását, amelyhez a chanuka ünnepe fűződik (Makkabeusok I. 4.) és ahol a legrészletesebben vannak leírva a Templom újra való felszentelésének legkisebb körülményei s ahol semmi említés nem történik a véletlenül megtalált fertőzött szentelt olajhoz fűződő csodáról. Ugyanez állapítható meg a Makkabeusok második könyvének 10-ik fejezete csaknem azonos tartalmú leírásából. Ugyancsak semmi említést nem tesz Josephus Flavius „Regiszegek“ című művében az olajkorsó tüneményes megtalálásáról, holott a Templom új felszentelését kivételes részletességgel írja le.

Mindezekből megállapíthatjuk, hogy a chanukanak az olajkorsó legendával való kapcsolatba hozatala nem a tanítók, hanem a későbbi amóreiták műve. A legenda okai tekintetében pedig különböző feltevések vannak.

Egyesek véleménye szerint a Talmud azért hallgatta agyon a Makkabeusokat, mert ezek a politikai hatalom mellett magukhoz ragadták a főpapi hatalmat is, mások szerint, mert az utolsó Makkabeus királyok (Jannai Alexander) és mások üldözték a Tarizeusokat (pórusim). Amde ezen okok egyike sem fogadható el. A Talmud ugyanis szóval sem emlékezik meg Jüda Makkabiról és nem talál elismerő szavakat azon Hyrkan János iránt, akinek uralma alatt Jüdea terjedelme nagyobb volt, mint Saul és Dávid királyok idejében. E király nacionalizmusát a talmudi tudósok képpelengézik, mert odomítákat és somronitákat terített a zsidóságra. Ellenben a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg a Talmud az örületes kegyetlen Herodesről, aki tudvalevőleg kivégeztette az összes Makkabeusokat köztük saját feleségét, Mariannát,

fény terjedéséhez, a tűzből, amely gyújt, terjed és világít, anélkül, hogy ezáltal saját rejéből veszítene; kitor sugárszerűen anélkül, hogy energiája látszólag gyengülne és testtelentül a testekre hat. Csak Zachariás látomására kell gondolnunk (4. fej.) a hétágu arany gyertyatartóról a két olajfa között, amely Izraelt jelképezi két vezérével, azt az Izraelt, amely át van itatva az isteni lényűzés fényével. Ezt a látomást mint szimbólumot a próféta mingyárt meg is fejti: „Nem erővel és nem hadakkal, hanem az én szellememben — ugymond az Örökkévaló“.

A templom összes kegyzerei között csak a Menórának volt eredeti tősgyökere zsidó lényűzete. A babyloni egyiptomi vagy görög templomok a templomnak ezt a díszét nem ismerték. A Midrás szerint a Menórát maga a Mindenható alakította s formálta, míg a Szentély többi tárgyait Mózes előírása szerint Bezállel készítette.

A zsidó szellem és a Menórán egy. Ezt véli mondani a Midrás a következő magyarázattal: „az áldozatok csak addig maradtak szokásban, míg a templom fennállt, a gyertyagyújtást azonban minden időben fogják gyakorolni“. Ez kitűnik abból a tényből is, hogy a galleil zsinagógák katalombáiban talált ércpenéken és érmeiken a Menórán, mint a zsidóság jelképe táru előbűnk.

A HakaCha ugy dönt, a micvah a mécs meggyújtásában van és így az tiszta értelmet ad az ünnepl ceremónia jelentőségének: fényt gyújtani, világosságot, Isten szellemét terjeszteni.

Kövér vagyok és ezért

Koprol szedek... LEI... KOPROL CSOKOLÁDE A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

cimborája volt. Ő volt, aki Rómában Jupiternek, Jeruzsálemben pedig a zsidók istenének áldozott. Ő volt, aki ki akarta végeztetni a nagy Hillel fiát, Simont, azért, mert nyíltan hirdette a szynhedrionban, hogy I. Agrippa király méltatlan arra, hogy belépjen a Templomba és erre tilalmat kért a szynhedriontól. II. Agrippa király pedig, akit ugyancsak szimpatikusan aposztrófál a Talmud, hiteles történelmi források szerint a legerkölcselebb életet folytatta (Berenike eset) és aki a zsidók szabadságharcában hazája ellen fogott fegyvert. Mindezekből látjuk, hogy amikor a Talmudot (gemara) szerkesztették (Jeruzsálemben 300. Babyloniak kb. 500 évvel a r. i. után) a szerkesztők előtt nem lebegett történelmi szempont, hanem tisztára teológiai és nem annyira a történelmi tényeket domoborították ki, mint inkább a vallási, földöntúli motívumokat. Innen van az, hogy a chanuka ünnepe a történelmi háttérrel a hősiességnek valóságos apoteozisa a Talmudban helyi érdekű csodává zsugorodott. A chanukai imákban (Al haniszim) egyébként szintén nem történik említés az olajkorsó csodájáról.

Hat és fél lej egy kiló kenyér Szatmáron

A szatmári pékek és malmosok harca. Beadványban kéri a pékek az interimár bizottságtól a kenyér árának felemelését

Satu Mare, november 29. (Az Uj Kelet tud.) Konstantinovits Sofron és tizenegy társa a maga nemében sáratlan tartalmú beadványt nyújtott be a városbshoz.

A tizenkét pékmester nem követel egyebet minthogy a város rendelje el a Vadnai, Pollyák, Kruclics féle pékműhelyek azonnali bezárását. A három pékműhelynek az a büne, hogy a félbarna kenyér átát kilenc lejről hat és fél leje szállították le.

Ez a tény, amely a fogyasztó közönség körében nagy meglepetést váltott ki, a memorandum alábbi szerint, elegendő ahhoz, hogy a hatóságok is beavatkozzanak és akadályozzák meg a kenyér árának leszállítását.

Konstantinovits és társai azzal indokolják a kereskedelmi életben egész szokatlan kérelmüket, hogy ők képtelenek a többiekkel konkurálni, mert nem Szatmárról származik a liszettel. A megyében gyenge minőségű a buza és ők csak úgy tudnak belőle megfelelő kenyeret sütni, ha más vidékéről származó liszettel vegyítik. A helybeli malmok erre Vadnaiakon keresztül olcsó liszettel árasztják el a várost.

Miután a „Manöver“ a többi pékeket a

törek szélre juttatja, kéri a város sűrűs védelmét. A védelmet pedig úgy képzlik el, hogy az olcsó kenyeret árusító pékműhelyek működését azonnal meg kell akadályozni.

A város interimár bizottsága komoly mérlegelés tárgyává tette Konstantinovits és társai beadványát. Egyelőre nem utasította el kérésüket, hanem a beadványt az átlagmaximális bizottsághoz tanulmányozás és javaslatlétel végett.

A fogyasztóközönség nyugodtan néz a város döntése elé és nem kételkedik abban, hogy tizenkét pékmester különös kérelme a papirkosárba került. Elvégre a szabadszerkesztés komoly kérésük és a hatóságoknak örömmel kell üdvözölni az olyan kezdeményezést, amely némileg is olcsóbbá teszi a mai nehéz megéhezt.

Charles Morgan: A forrás. A világirodalom új szenzációja. Tizenöt nyelven egyszerre jelenik meg. Magyarul: Két kötet cca 500 lap, fülsze 234 lei, kötve 363 lei. Rövidesen megjelenik románul is, fülsze cca 200 lei, kötve cca 270 lei. Lapagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen újdonságjegyzéket.

Művészi Lakberendezés... SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T. BUCURESTI · TG. MURES TERVEZÉSEBEN KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

Megkezdődtek a Zsidó Párt választási naggyűlései

Impozáns választási gyűlések Déson és Gyulafehérváron

Déj, november 29. Vasárnap délelőtt 11 órakor reorganizációs közgyűlésre ült össze a dési zsidó párt, amely gyűlésen résztvettek a kolozsvári tartományi központ kiküldöttei, valamint több szamosmegyei körzet megbírói is.

A közgyűlést, dr. Lebovits Mór nyitotta meg lendületes román nyelvi beszédével, amely a zsidó párt zászlója melletti egységre és összetartásra szólította fel a szamosmegyei zsidóságot, majd átadta a szót a központi kiküldötteknek.

Jámbor Ferenc háttérnyelvi beszédét tartott a politikai helyzetéről, analizálta a zsidóságnak és a zsidó pártnak a helyzetét az aktuális választások küszöbén, sorra vette az egyes pontoknak a zsidókérdecsével szembeni viszonyát, majd rámutatott a zsidóság egyetlen lehetséges útjára az önálló zsidó listára.

Ezután dr. Weinberger Manó mondott megkapó jiddis nyelvi beszédet, amelyben kifejezte, hogy a zsidóság megteszi állampolgári kötelességét, ragaszkodik az országhoz, fizeti az adóját, az illetékeket és jogosan áll ki existenciális jogainak követelésére. Amikor a zsidó párt listájára szava önmaga és gyermekeinek élnakarása mellett tesz hitet.

Ezután dr. Herman Dezső kolozsvári központi kiküldött mondott mélyenjáró beszédet a zsidó pártnak a zsidó közéletben való szerepéről. Rámutatott arra a reorganizációs munkára, amely két év óta folyik Erdélyben és amelynek eredménye máris négy mintaszintű demokratikusan megszervezett csoport. Rámutatott arra, hogy a zsidó párt demokratikus megszervezésére azért van szükség, hogy a zsidó tömegek irányítását kívánsságokkal a párt vezetését és hogy megteremtse azokat a statisztikákat, amelyeknek epejével szembeszállhatunk a rágalmak özönével.

Ezután dr. Klein Miksa kért szót, aki elmondta, hogy ellenzéki fronton áll a zsidó párt jelenlegi vezetésével szemben, most a választások küszöbén azonban ő sem mondhat mást, mint azt, hogy minden zsidónak le kell szavaznia a zsidó párt listájára. Elmondta azokat a hibákat, amelyeket a jelenlegi vezetésnek felrótt és rámutatott annak a szükségére, hogy a zsidó pártot új szélesebb alapon kell átszervezni, ami lehetővé teszi azt, hogy a zsidó tömegek kívánssága érvényesüljön a pártban.

Klein Miksa dr. szavaira Jámbor Ferenc reflektált, aki mindenekelőtt hangsúlyozta Klein Miksa dr.-nak a zsidó közéletben való önzetlen szerepét, majd részletesen ismertette a zsidó párt vezetőinek munkásságát és rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a zsidó párt munkásságát megnehezítik. Végül elmondta, hogy a választások a pártot reorganizációs munkájának kellős közepén érték és a párt a választások után folytatni fogja reorganizációs munkáját.

Ezután Neumann Jenő munkás kért szót, aki azt kéri, hogy nem lehetne a zsidó pártnak kartellit kötni a demokratikus pártokkal. A felszólalásra Hermann Dezső dr. válaszolt, aki kifejtette, hogy egyetlen egy párt sem tud a mai atmoszférában zsidókkal választási kartellit kötni.

Végül dr. Schvimmer Antal garbói és Mátyás Adolf retzei hitközségi elnök hozták tagozatuk üdvözlését.

Ezután Singer Zoltán felolvasta a jelölőbizottság előterjesztését, amelynek alapján egyhangúlag az alábbi vezetőséget választották meg.

Az 50 tagból álló elnöki tanács tagjai:

Albert Lázár, Abraham Géza, Dr. Ápfel Bertalan, Adelstein Nándor, Bretler Dávid, Bindiger Avram, Bernad Samu, Davidovits Mendel, Bernad Desideriu, Dux Vilmos, Fülöp

Alexa, Fülöp Moise, Friedmann Mauritiu, Ing. Gaidos Adalbert, Hirsch David, Hochstadt Béla, Hirsch Samu, Jeremiás Zoltán farm., Klein Albert, Klein Avram, Dr. Lebovits Mauritiu, Noé Nichita, Dr. Rosenberg Iosif, Rosenberg József, Rosenzweig M. Arje, Rosenthal Ignatz, Schönblum Eugen, Schönberger Nándor, Dr. Schvimmer Sigismund, Singer Jakob, Singer Zoltán jun., Dr. Weinberger Manó, Weisz Nicolae ing., Wolf Adolf, Weinberger Ernest.

Az albamegyei zsidóság lelkes csatlakozása az önálló listához

Alba Iulia, november 29. Az Uj Kelet tud. A Zsidó Párt gyulafehérvári tagozata vasárnap délelőtt 11 órakor a Zsidó Club helyiségében rendkívül népes gyűlést tartott, a helybeli zsidóság összes vezetői és minden rétegének képviselői jelenlétében. A gyűlést dr. Halász László nyitotta meg, aki rámutatott arra, hogy az albaiuliai és az albamegyei zsidóság eddig minden választáson megtette kötelességét a Zsidó Párttal szemben és ezáltal is maradéktalanul részt kíván venni a romániai zsidóság választási harcában.

Dr. Kaszner Rezső, a Zsidó Párt erdélyi tartományi vezetésének főtitkára ismertette ezután azokat az okokat és előzményeket, melyek a Zsidó Párt vezetését arra indították, hogy önálló listával vegyen részt a választási küzdelemben. Elmondta, hogy a romániai zsidóságnak polgári és politikai jogai védelmében vállalnia kell ezt az utat, mert a kormánnyal való megegyezés lehetőségét már eleve lehetetlenné tette a Vaidával és Iorgával kötött kartell, a komoly demokratikus formációkból való együtthaladás pe-

A 12-ös bizottság: Albert Lázár, Adelstein Nándor, Bernad Desideriu, Fülöp Alexa, Friedmann Mauritiu, Jeremiás Zoltán, Dr. Lebovits Mauritiu, Noé Nándor, Rosenthal Ignatz, Singer Zoltán jun., Dr. Weinberger Manó, Weinberger Ernest.

5-ös végrehajtó bizottság: Bernad Desideriu, Friedmann Mauritiu, Dr. Lebovits Mauritiu, Singer Zoltán jun., Weinberger Ernest.

Vidéki tagjai a vezetésnek

Retteg: Mátyás Adolf, Hensch Mózes, Adlen Samu, Edelheit Mózes.

Garbó: Dr. Schvimmer Anton, Wexler Matias, Strohl Iosif.

A többi vidéki tagozatok később nevezik be a vezetésbe tagjaikat.

A választás után dr. Lebovits Mór felhívta a jelenlevőket, hogy valamennyien vigyék szét szét a gyűlésen elhangzottakat a megye zsidóságának minden rétegére és a gyűlés renkiül kelles hangulatban ért véget.

Aggmenház létesítését határozta el az Erdélyi és Bánáti Utazók Egyesületének vándorgyűlése

Somogyi Miksa lemondott a körzeti elnökségről. Kolozsváron saját otthonát akar létesíteni ez egyesület

Cluj, november 29. Vasárnap délelőtt tartotta a Regál kávéház különteremben az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Utazók Egyesülete ezidei kolozsvári vándorgyűlést, amelyen értékes felszólalások és javaslatok hangzottak el. A tizenhat év óta működő egyesület nemcsak a kari szolidaritás és a szakmai színvonal emelése tekintetében mutathat fel üdvös eredményeket, hanem főleg a szociális gondoskodás terén. Az egyletnek ma már saját székháza van Nagyváradon, ahol, ha a finanszírozás eszközök megengedik, aggmenházat rendeznek be, azonnali saját üdülőtelepet is a küzdelmes és zaklatott pályán működő utazó tagárság számára. Mintaszervezőn működő betegsegélyező és haláleset alkalmával a tagok hátramaradtjainak támogatása és jogsegélyek egészítik ki az egylet közösi munkásságát.

A vándorgyűlésre Kolozsvárra érkezett az egyleti központ elnöke Silbermann Andor, al-elnöke Grosz Márton, a szatmári körzet elnöke, Kraft Dezső, továbbá Ignác Rittberg (Csernovic) és Farkas Mandel (Torda).

Somogyi Miksa körzeti elnök nyitotta meg az ülést, üdvözölte a megjelenteket és vendégeket. Bejelentte, hogy egészségi okokból és fokozott elfoglaltsága miatt kénytelen 12 év óta viselt elnöki tisztségéről lemondani. Hálával emlékezik meg mindazokról, akik a szakmai közönség érdekében folytatott munkájában támogatták. Köszönetet mond az egyleti orvosnak, dr. Rosenfeld Sámuelnek

önzetlen munkájáért. Igéri, hogy ennek a közösségnek továbbra is hűséges közkatonája marad.

Silbermann Andor lendületes, átértett beszédében méltatta a visszaülő elnök ügybizalmát, önzetlen szeretettel végzett munkásságát és kéri, hogy ne lépjen le az egylet fórumáról, csak menjen átmeneti pihenőre. Aki tizenkét év alatt annyit el tudott érni, mint Somogyi Miksa, megérdemli, hogy az Ur megtartsa százhusz esztendőig. Javasolja, hogy a lelépő elnököt válasszák meg körzeti elnöknek. (Eljenzés és taps.) Szólok ezután az utazók alárendelt jogi helyzetét ismertette a nagykereskedő, vagy gyárossal szemben, ami azonban a felső bíróságok döntvényiben már rendeződik. Lényegében az igazi kereskedő ma az utazó, akinek nivóját emelni, jövőjéről gondoskodni a kartársi szolidaritás legszebb feladata. Örvendetes fejlődést mutat a kolozsvári körzet, amelynek 1935-ben, az első vándorgyűlés alkalmával tizenhat tagja volt és immár ötven a létszáma. De nem szabad megállni, hanem be kell szervezni az egyletbe mindazokat, akik máltók arra és áldoznak a kollektivumért.

Kraft Dezső ismerteti a szatmári csoport munkásságát és kiemeli dr. Stern orvosnak az utazókkal szemben tanúsított áldozatos előzettségét. A körzet két év előtt alakult meg és ma már 57 rendes és 38 pártoló tagja van. Halásan tolmácsolja a körzet üdvözlését a fáradhatatlan, nemesszervi központi elnöknek, Silbermann Andornak és a kintinó szervezőnek, Grosz Mártonnak. (Eljenzés). Intenzív és erőteljes tagszerző akció beindítását ajánlja.

Grosz Márton kegyeletos szavakkal emlékezik meg az elhunyt egyleti tagokról, majd a kari szolidaritás szükségességét hangoztatja. Nagy súlyt kell helyezni a kulturális nivó

emelésére és a kari kollektív akciókba minden tagot be kell vonni.

Rittberg Ignác a csernovici kartársak üdvözlésének tolmácsolása után Katz László felolvassa a jelölőbizottságnak az új tisztikar megválasztására vonatkozó javaslatát. A bizottság ajánlja örökös tiszteletbeli díszelnöknek Somogyi Miksát; díszelnöknek Farkas Ernőt, Lilienthal Sándort és Blau Sándort, körzeti elnöknek Kornhauser Dávidot, ügyvezető elnöknek Lób Jenő (Jakabot), társ-elnökké Bergner Bélát és Gurath Józsefet, alelnökké Mathuber Gyulát és Engel Gyulát, ellenőrré Brüll Farkast és Iszák Józsefet, titkárrá Katz Lászlót, háznagykákká Baltuch Jakabot és Abraham Emánuel, segélyező bizottsági tagokká Katz Salamont, Katz Sándort és Farkas Mártont. A vígamni bizottság elnökei: Fiedländer Sándor és Kurländer Endre, tagjai: Harnik Sándor, Bene Béla, Hartmann Lajos, Sándor Benjamin, Kolta Jenő és Bernát Tibor. Szerkesztő bizottság: Katz László, Fiedländer Sándor és Bergner Béla.

Az előterjesztést egyhangú lelkesedéssel elfogadták. Silbermann Andor elnök köszönti az új tisztikart és nagy körvonalakban ismerteti a jövőbeli feladatokat.

Kornhauser Dániel az új körzeti elnök köszöni a bizalmat. Rövid programja: anyagilag és erkölcsileg előbbre vinni fejlődésében az egyesületet. Lób Jenő (Jakab) az új ügyvezető elnök kéri a tagokat, hogy a szolidaritás kimélyítése érdekében minél gyakrabban jöjjenek össze.

Fiedländer Sándor lendületes, meleg szavakkal aposztrofálja Silbermann Andor elnököt, akit legméltóbbnak és legalkalmasabbnak tart arra, hogy az egyesületet átszervezze és irányt mutasson a kitzított órák felé.

— Olyan anyagból vagyunk — ugymond —, hogy ki tudjuk fejleszteni a barátságot és emberiségét egymás között és meg tudunk valósítani programunkat. Legyen mi itt Kolozsváron példái a többi kartársaknak és teremtsük meg saját otthonunkat!

Engel Gyula alelnök köszönti Silbermann központi elnököt és a vándorgyűlésre érkezett vendégeket.

Grosz Márton felvilágosításokkal szolgál a jövő munkájáról.

Silbermann Andor határos záróbeszédében szolidaritásra inti a kartársakat és óra int egyeseket attól, hogy kávéházi életük során hazárdjátékos tételekben játszanak. Ez nemcsak az egyesek egzisztenciáját ássa alá, hanem a kari presztízst is és az egyesületnek a kártyázás miatt bajba jutott tagon nem lesz módjában védelmébe venni. Nagyon kívánja, hogy a csoportok saját otthonuk megteremtésére igyekezzenek.

A lelkesedéssel fogadott beszéd után folyó ügyeket tárgyaltak. A gyűlés a kora délutáni órákban jó hangulatban ért véget.

Hölygem! Van Önnek Singer varrógépe? Ha van, úgy teljesen ingyen résztvehet a most megnyílt himző- és varrótanfolyamunkon, amit a Bourne & Co. cég rendez a CMSO helyiségében Stf. Regina Maria 11, emelet.

Megnyílt Hotel Európa Cluj, Calea Regale Ferdinand 111 alatt. A volt Lengyel sanatórium helyén, a vasút közelében. Ujjonnan berendezve. Teljes komfort. Alláandóan fűtött szobák. Fürdőszoba. Utazóknak kedvezmény.

Könyvtári könyveket és egyéb könyvkötői munkákat a legolcsóbban 20% áreszállítással köt a „Gloria” könyvkötészet. Saját érdekében jegyezze meg a címet. „Gloria” könyvkötészet, Piața Unirii No. 9.

HIL

Oradea szerkesztőségünk címe: Schön Dezső Telefon 507.

— A király hazatért szatból. Bucurestiből jött és Mihály vajda ma délután a fővárosba a bánati vad

— Időprognózis: E nyugati részben emelkedően borús égbolton pánnyu szél, lassu hősi részeken északkéjleti hősiülledés, emghe havi Ma déiben a fővárosba

Hilés torokfájás influenza.

öblögetem.

— A vonat elé vete len asszony. Bucuresti malban a Dealul Spire vetette magát egy jó szörnyethalt. Ruháiban igen igazolható, amikérlhetett volna.

— Letartóztatták a do anygalsinálókát. Regina Ma-la leányban leleplezett anyagi folyók a nyomozás. A Boaterina Gigea és E. sít. A vizsgálat kidigea már régóta üzi hatóságok figyelmeése anyjához.

Femi

— Ujtás a kolozsvben: szelvényfuzetek kolozsvári Rapid II tározta, hogy decem jegyes személyfuzete naialakon, ahol öt lej kerül, ahol hét lej a rüzet ára. A szemégele Ca. ol 59 szám. jegykezelő személyze amely a közönség mintegy husz száza sít, bizonyosan jó h ség körében.

fej

Ber nax

— 531 vagon Bucurestiből jelent érkezett a főváros

— Darányi és Berlinből jelentik: tegnap délelőtt a meg, ahol öket dr. Déiben Sztójal Dó villásreggellit, amely sen német külügyi. Miután Darányi és magánemberként t ban, hivatalosan este, amikor az indultak.

HIREK

Oradeai szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső, St. Millerand 4. Telefon 507.

A kifály hazatért az udvari vadászatról. Bucurestiből jelentik: Az utalkodó és Mihály vajda ma délelőtt érkeztek vissza a fővárosba a bánati vadászatról.

Időprognózis: Erdélyben és az ország nyugati részeiben emelkedő légnyomás, részlegesen borús égbolttal, enyhe határozatlan mennyiségű eső, lassú hűsülődés. A többi országrészekben északkeleti légáramlás, kismértű hűsülődés, enyhe havazás délen és keleten. Ma délelőtt a fővárosban 3 fokot mértek.

Hűlés
torokfájás
influenza:

DIANA
szorbortabletták

Öblögetem, borogatásra

A vonat elé vetette magát egy ismeretlen asszony. Bucurestiből jelentik: Ma hajnalban a Dealul Spirei állomáson a vonat elé vetette magát egy jólöltözött asszony, aki szörnyethalt. Ruhájában nem találtak semmilyen igazolóiratot, amiből személyazonossága kideríthetett volna.

Letafóztatták a leányliceumban működő angyalcsinálókat. Bucurestiből jelentik: A Regina Maria leányliceum manzard szobájában leleplezték angyalcsináló műhely ügyében folyó nyomozás. A vizsgálóbíró elrendelte Boaterina Gigea és Elena Gigea letartóztatását. A vizsgálat kiderítette, hogy Elena Gigea már régóta izzó mesterségét és mivel a hatóságok figyelmelek lettek rá, költözött anyjához.

Női ruhát a Feminában

Ujtás a kolozsvári autóbussz közlekedésben: szelvényfüzeteket ad ki a Rapid II. A kolozsvári Rapid II. autóbussz-társaság elhatározta, hogy december elsejétől kezdve bizonyos személyfüzeteket ad ki. Azokon a vonalakon, ahol hét lej a viteldij, negyven lejbe kerül, ahol hét lej a tarifa, hatvan lej lesz a fizetési ára. A személyfüzetek a Rapid II. Regele Ca. 59 szám alatti irodájában, vagy a jegykezelő személyzetnél váltható. Az ujtás, amely a közönség érdekében történt, mert mintegy husz százalékos kedvezményt biztosít, bizonyosan jó hatást kelt az utazókörzés körében.

fejfájás
ellen
Beretvás
parzvilla!

531 vagon tűzifa érkezett Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Ma 531 vagon tűzifa érkezett a fővárosba.

Darány és Kánya elutaztak Bérlinből. Bérlinből jelentik: A magyar államférfiak tegnap délelőtt a muzeumokat tekintették meg, ahol őket dr. Blümel tanár kalauzolta. Délelőtt Sztójai Dóme követ adott részükre villásreggelit, amelyre azonban csak Mackensen német külügyi államtitkár volt hivatalos. Miután Darány és Kánya az utolsó két napot magánemberként töltötték a német fővárosban, hivatalosan nem bucsúztatták el őket este, amikor az anhalti pályaudvarról elindultak.

Játékkártyák gyártására kapott engedélyt Szabó Jenő a szatmári „Unió” vagongyár: volt vezérigazgatója, Magyarországon. Szatmárról jelenti tudósítónk: Ismeretes, hogy a szatmári „Unió” vagongyár eladása után Szabó Jenő a gyár vezérigazgatója Magyarországra költözött, ahol megvette a híres Szénássy-féle papirkonfekcionál gyár részvénységét. A részvénytársaság új érdekeltisége mintegy tizenötmillió lejnek megfelelő összegű pengővel modernizálta az üzemet és azt chromo papírok gyártására is berendezte. Újabb jelentések szerint a volt Szénássy-féle üzemi játékkártyák gyártására is berendezkedett. Mint ismeretes, a játékkártyák gyártására Magyarországon eddig egyedül a Piatnik gyárnak volt engedélye. A Szénássy-féle gyár egyébként újabban „Chromo magya: általános papírpar R. T.” cég elnevezést vette fel és speciális gépein felül mintegy száz szakmunkást foglalkoztat.

Szekszófalvánál, felfúvásnál, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felrészíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Lépfenés feltéves halálest Szatmárról. Szatmári tudósítónk jelenti: Megrendítő halálest tartja izgalomban a hegyközseget. Néhány nappal ezelőtt lépfenében megbetegedett Szabó József szatmárről gazda tehene. A gazda nem jelentette az orvosnak, hanem levágatta és lenyuzatta a beteg állatot. Elhívatta Szücs Lajos mészáros, akit beavatott a titokba és megbizta a tehén levágásával. Szücs Lajos munkaközben a bárdal megebezte a kezét s másnap beteg lett. Harmadnap beszállították a szatmári kórházba, de itt már nem is akarták felvenni, mert az orvosok látták, hogy menthetetlen. Szücs Lajost visszavitték a lakására, ahol szörnyű kínok között kiszendvedt. A hatóságok Szabó József ellen megindították az eljárást.

Horvát Panni és dr. Márton Lajos házassága. Hétfőn délután a barátok intim körében folyt le a Horvát Panni és dr. Márton Lajos esküvője a neolog hitközség kis tanácstermében. Dr. Weinberger, Mózes főrabbi meleg szavakkal áldotta meg az új frigyet, mely dr. Márton Lajos, a zsidó ifjúsági mozgalmak kitünő és nagytehetségi vezetőjének életében jelent életre szóló változást. A fiatal párt meghitt barátai halmozták el szerencsevívánataikkal esküvőjük alkalmával.

Női kabátot a Feminában

Hadbírósgá elé kerülnek a Goldschläger gyilkosai. Bucurestiből jelentik: Goldschläger tőzsdés gyilkosai perének tárgyalását a héten kezdi meg a II. hadtest hadbírósgája. A reggeli lapok véleménye szerint a tárgyalás nem fog többet tartani egy napnál.

Lövöldözés a román-magyar határon. Szatmárról jelentik: Tegnap este kilenc és tíz óra között a román határőrök magyar területeiről hallatszó lövésekre lettek figyelmesek, amelyeket közvetlenül a határon adtak le. A golyók közül nem egy román területre tévedt, mire a román határőrsendőrök is lövésekkel válaszoltak. A magyar hatóságok később a feltett kérdésre azt válaszolták, hogy a határon egy titokzatos szekeret láttak közeledni a magyar terület felé s mivel a szeker nem állott meg, kénytelenek voltak fegyvert használni. A lövöldözésnek az ügyben valószínűleg diplomáciai eljárás indul. A csendőrség az esetről táviratilag értesítette a belügyminisztériumot.

Gyászünnepegy dr. Eisler Máttyás emlékére. A kolozsvári kongresszus hitközség és Chebra Kadisa dr. Eisler Máttyás főrabbi halálának hetedik évfordulója alkalmából délelőtt 12 órakor a temetőben, este pedig a templomban gyászistentiszteletet tartott. Mindkét helyen dr. Weinberger Mózes főrabbi nagy elődjének érdemeit méltatta. Rabetz Benjámin főkántor a templomban kórus élén gyászdalokat adott elő.

Török-angol együttműködés kereskedelmi téren. Londonból jelentik: Beavatott körök értesülése szerint a brit kormány diplomáciai lépéseket tett Jellal Bayar jelenlegi török miniszterelnökkel egy török-angol kereskedelmi együttműködés létrehozása tárgyában. A brit nagytőke állítólag hajlandó ezeket a kooperációs törekvéseket azáltal is támogatni, hogy török piacokon igyekszik beruházás alakjában elhelyezkedést keresni. A cél — mint a Times írja — az olasz befolyás hathatós ellen-súlyozása.

Számos női bajnál végtelen nagy megkönnyebbülést szerez reggel, éhgyomorra félpohárral természetes „Ferenc József” keserűviz által, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Nagy vihar a Fekete tengeren. Isztambulból jelentik: A Fekete tengeren nem últ még el a vihar. Több hajó forog veszedelemben. Egy 53 tonnás vitorlászajó Bulgáriából jövet elsüllyedt a Boszporusz bejáratánál. A legénységnek csak egy részét sikerült megmenteni.

Kérje szállítójától az óségi

COINTREAU COGNAC-ot

Megtalálták a postakocsiból elrabolt pénzesládát. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóságát értesítették, hogy a Crivana állomás közelében a Nagyvárad-Bucuresti személyvonatból kidobott pénzesládát a vasutvonalról 800 méternyire egy gödörben elásva megtalálták. A kasszában megtalálták az egész eltűnt összeget, 69.619 lejt. A nyomozás most azt igyekszik kideríteni, vajjon a rablótámadás nem-e valamelyik visszaélést elkövetett tisztviselő inszenzációja volt.

Berlinbe látogat a francia vezérkari főnök. Párizsból jelentik: A Journal értesülése szerint Gamelin tábornok francia vezérkari főnök rövidesen, még karácsony előtt ellátogat Berlinbe. Gamelin Beck német vezérkari főnök legutóbbi párizsi látogatását viszonzóná berlini utjával.

Iskolai kabátot, pongyolát a Feminában

Összeültközött egy személyvonat egy petróleum szerelvényvel. Bucurestiből jelentik: A 9105 számú személyvonat, amely Bucuresti és Constanta között közlekedik, ma éjjel Fetesti állomáson összeültközött egy kőolajszállító szerelvényvel. 11 petróleumkocsi kisklított, három személyszállító kocsi és a személyvonat mozdonya felborult. Egy fékező meghalt, két utas, továbbá Grigorescu vonatvezető és Ion Paun megsebesültek. A szerencsétlenségért Radu M. Radu forgalmazót, Marin Paun és Dron Vasile fékezőket terhelő felelősség.

TESTA
A legbiztosabb
hülés ellen.

Évenként 5000 repülőgépet állítanak elő az angol gyárak. Londonból jelentik: A Daily Herald közli, hogy a jövő év végén Anglia 8000 elsővonalbeli katonai repülőgép felett fog rendelkezni és a repülőgépgyárak évenként 5000 gépet tudnak majd készíteni anélkül, hogy a pótluzemeket igénybevennék. A jelenleg működő üzemek heti 100 gépet tudnak készíteni és szükséges esetén a termelés olyan hatalmas rekordot érhet el, hogy a gépek vezetésére szükséges pilótákat nem lehet olyan gyorsan kiképezni.

Megtalálták a Bulgáriában lezuhant lengyel repülőgépet. Szófiából jelentik: A Lot társaság utasszállító repülőgépét, amely a bulgáriai Pirin Planina hegyekben lezuhant, 2600 méter magasságban hóval borítva találták meg. A gép három utasa és három személyzete szénáé égett. Ugy vélik, hogy a repülőgép a sűrű ködben sziklának ütközött és felrobbant.

Három milliárd arany érkezett Amerikából Le Havreba. Párizsból jelentik: A Champlin nevű hajó megérkezett Le Havre kikötőjébe, amely Amerikából három milliárd aranyat hozott Franciaországba.

Boris bolgár király visszaérkezett Szófiába. Szófiából jelentik: Boris bolgár király ma visszaérkezett londoni, párizsi és belgrádi utjáról. Az állomáson a kormány tagjai fogadták a bolgár uralkodót.

Sulyos autószerencsétlenség érte Bernard holland herceget. Amszterdamból jelentik: Bernard holland herceg elég sulyosan megsebesült egy autószerencsétlenségben kigyúrtól. Agrázkódással szállították kórházba. Élete nincsen veszélyben.

RÁDIO-MŰBÖR

Kedd, november 30.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelődás, hírek. — 13.10: Sibiocanu zenekar, hírek. 14.10: Hírek, előadás. 18.15: Lemezek. 19.15: Lemezek. 20: Művészlemez. 21.15: Verd-jest, rádiózenekar, Butzianu szoprán, Dimitru alt, Stefanovici tenor, Passian bariton. 22.45: Vendégloji zene. 23.45: Hírek németül és francián.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, érend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Ének zongora kísérettel. 15.40: Hírek. 17.45: Asszonyok tanácsadója, előadás. 17.45: Hírek. 18: Cserkészek felőrája. 18.30: Dalkörök. 19.30: Előadás. 20: Cigányzene. 22.10: Hírek. 22.20: Tánclémezek. 23.30: Egy devszkolosforban, előadás. 23.45: Operaházi zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 19.30: Zongoraverseny. 20: Francia nyelvoktatás. 20.55: Hírek. 21.25: Lemezek.

Bécs. 11.50: Szoprán és zongoraszólo. 13: Szókratész zene. 16.15: Gyermekénekar. 17.05: Lehár-zene. 18.35: Hegedűverseny. — 20.10: Énekar. 20.40: Rádiózenekar.

Varsó. 7.40: Lemezek. 20.30: Hangjáték, énekesek. 21: Tatárdalok és táncok. 22: Dalok. 23.15: Lemezek.

Héber szótárak

Mannheim — Grosz: Héber-magyar szótár

Mannheim: Magyar-héber szótár

Uj Kelet kiadóhivatalában

Cluj, St. Barou 1. Pop 10.

Mindenkinek
legdrágább kincse az

Egészség

egészségesen megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 56. Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

válkozva
EXTRA
vü!
akciókba minden
novi kartársak tí-
után Katz László
gnak az új tisztítar
zó javaslatát. A t-
szelvénybeli díszláb-
szelvények Flakka
és Blau Sándor
auser Dévidot, ügy-
nő (Jakabot), társ-
és Gurath József,
át és Engel Gyulát.
Iszák Józsefet, tit-
Ázragyokká Baituch
Ánnelt, segélyző bi-
salamont, Katz Sán-
A vígjalmi bizottság
dor és Kuriánder
Sándor, Bene Béla,
or Benjamin, Kolta
szerkesztő bizottság:
Sándor és Bergner

ngu lelkesséssel el-
dor élnek készönti
körvonalakban is-
oktat.

uj körzeti élők kö-
programja: anyagi
ok a vinni fejlődésben
(Jakab) az új ügy-
kat, hogy a szőlő-
ben minél gyakrab-

ülhetes, meleg szar-
ermann Andor elnö-
és legalkalmasabb-
gyesületet összetart-
a kitzött célok

gyunk — egymond
szteni a barátságot
ás közt és meg-
munkát. Legyünk
a többi kartársak-
ját otthonunkat!
közötti Silbermann
vándorgyűlésre ide-

ttásokkal szolgál a

szos záróbeszédében
ársakat és óva int
vélházi életük során
átszának. Ez nem-
enciáját ássa alá.
és az egyesület-
bajba jutott tagot
ébe venni. Nagyon
ok saját otthonuk
nek.

beszéd után folyó
és a kora délutáni
ért véget.

nger varrógépje?
yen résztvehet a

vill
varró-
munkon,
rendez a CMSC
Maia 11, emelet.

a vasút kőmű-
szoba.

UJ KELET Legújabb hírek

Jön Koldus és királyfi

Minden idők legszebb filmje, Mark Twain regénye nyomán, bemutatja a

Select Muzgó

Főszerepekben: **BILLY** és **BOBBY MAUCH** ikrek, **ERROL FLYNN**

Szerdán Japán elismeri Franco kormányát A francia, angol és amerikai követek közös jegyzékben tiltakoztak Tokióban a sanghaji kínai vámbevételek lefoglalása ellen

Három részre szakad Kína?

Tokió, november 29. A sanghaji japán és angol hatóságok között elmélyesedett a viszony Japánnak azon kívánsága miatt, hogy távolítsák el a Sikiang folyón norgonyzó hat angol hajót, amelyeknek jelenléte akadályozza a japánokat abban, hogy bombázzák a katonákat és hadianyagot szállító kínai hajókat. A japánok megfenyegették az angol hatóságokat, hogy ha meghatározott időn belül nem távolítják el a hajókat, egy japán repülőgépek könyörtelenül bombázzák fogják azokat a kínai hajókkal együtt.

Tokióból jelentik, hogy az amerikai, angol és francia nagykövetség ma megjelentek Hirota külügyminiszternél, akiknek egyforma jegyzéket nyújtottak át. A jegyzékben közlik, hogy kormányok tiltakoznak a sanghaji vámoknak a japánok általi lefoglalása ellen. A három nagykövetség kijelentette, hogy kormányok a legnagyobb aggodalommal tekintenek a jelenlegi sanghaji állapotok felé, különösen a vámintézetek igazgatását illetően. Egyidejűleg jelentik, hogy az angol és amerikai nagykövetség tegnap délután egyforma jegyzéket nyújtottak át a sanghaji vámkielégítések vonatkozásában. A kormány felhatalmazott megbízottja kijelentette, hogy bár a sanghaji vámbevételek a Kínának nyújtott külföldi kölcsönök biztosításai is, mégis azok japán ellenőrzése szükséges, nehogy a bevételeket a kínaiak a japánok elleni fegyverkezés céljaira használják fel.

Egyidejűleg a japán külügyminisztérium felhatalmazott képviselője kijelentette az újságíróknak, hogy Japán nem köteles megkérdeznit az Egyesült Államok és Anglia kormányait a sanghaji vidéki japán csapatmozdulatok ügyében, amennyiben csak hadászati szempontból fontos kérdéssről van szó. Az egyedüli feltétele ennek az idegen alattvalók érdekeinek tiszteltetésében tartása lehet.

Önálló szövetségi kormányt alakítanak az északkeleti tartományok?

Peikingből jelentik, hogy az északkeleti tartományok önálló szövetségi kormányt akarnak alakítani, amely mindenekelőtt arra szólítja fel a nankingi kínai hatóságokat, hogy kössenek békét Japánnal. Ha ezen kívánságát elutasítanák, az önálló kormány függetlenségét proklamál. Északkeleti politikai szemlélyesek új központi kormány megalakítását kívánják, amely átvonná a nankingi hatóságok helyét.

A mai japán lapok szerint az utóbbi napok eseményei folytán lehetséges, hogy a kínai állam három részre szakad: Egyik része Csang-Kaj-Sek marsall, a másik része kommunista kormány, a harmadik rész pedig

Meghalt Ady Endre édesanyja

Budapest, november 29. Ady Endre édesanyja, özv. Ady Lőrincné nyolcvan éves korában Budapesten meghalt. A patriarkális kort megért matróna néhány hete van már Budapesten rokoni körében. Itt már gyengeségről panaszkodott és mondotta is, hogy már nem fog Erdélybe hazatérni s kérte családját, hogy Ady Endrének a kerepesi temetőben lévő sírja mellé temessék. Vasárnap délelőtt a rokoni társaságban templomba készült és utközben összeesett. Kórházba szállítása közben meghalt. Erdélyben és Magyarországon egyaránt mély benyomást keltett a nagy költő édesanyjának halála.

Paj-Csun-Si tábornok, Kuangsi tartomány kormányzójának igazgatása alá kerülne.

Harcotéri hírek

Sanghaji jelentés szerint 38 japán repülőből álló raj bombázta tegnap a Kaulun-Kanton és Kanton-Hankou vasutvonalakat és azokat nagy távolságban tönkretette. A két vasutvonalon teljesen szünetel a forgalom.

Mint Tokióból jelentik, a Marcher Maersk dán gőzöst, amely Hongkong felé volt utban, Kobe japán kikötőben feltartóztatták, mert a vámintézetek a kínai kormány által vásárolt

repülőgépparkat részeket találtak a hajón.

A japán hadügyminisztérium egyidejű közleménye szerint a japán csapatok elfoglalták Kiangyn helységet.

A Stefani római jelentése szerint az olasz kormány elhatározta, hogy elismeri Mandzsukuo államát. Ez alkalommal Ciano gróf a következő táviratot intézte Hirota japán külügyminiszterhez: „Boldog vagyok, hogy Mussolini, a fasiszta kormány rendelkezése közölköhetem önnel, miszerint Olaszország elismeri Mandzsukuo államot és olasz királyi követséget állít fel ezen államban. A mukdéli olasz konzul utasítást kapott, hogy ezt hivatalosan közölje a mandzsukuo külügyminiszterrel.”

Tokió, november 29. A japán kormány szerdán hivatalosan elismeri Franco hadviselői jogát.

Százmillió fontos kölcsön Kínának

Tokió, november 29. Az Asaki Simbun című lap támadó cikket írt Anglia ellen, mert pénzt és municiót szállít Kínának és a világ közvéleményét Japán ellen tüzei.

Ugyancsak egy japán lap azt állítja, hogy Wellington Koo, Kína delegátusa a brüsszeli értekezleten, Angliával, az Egyesült Államokkal, Franciaországgal, a szovjetunióval és Belgiummal tárgyal százmillió fontos fegyverkezési kölcsön felvételére Londonból a hirt megcáfolják.

A ROYAL slágermozgó legközelebbi hatalmas világszenzációjának premierje közeleg! **ROBERT TAYLOR**, a nők kedvencének legújabb filmje, amelyet egyenesen az ő számára írtak:

Perry főhadnagy újras küldetése

Partnerei: **BARBARA STANWYK** és **VICTOR MC LAGLEN**.

Ma és holnap még Marx testvérek: **BOTRANY A TURFON** című filmsikere fut.

Codreanu rágalmazásért feljelentette Istrate Micescut

BUURESTI, november 29. Codreanu ma az ifjúi ügyészségen feljelentést tett Istrate Micescu és Ilie Radulescu, a Pojunca Nemzeti szerkesztője ellen, rágalmazás vádjával és azért, mert árulónak minősítették. Istrate Micescu és Radulescu a nemzeti pártjuktól kötött egyezmény után támadták Codreanút.

Ujabb nagyarányú letartóztatások várhatók a franciaországi jobboldali puccskisérlet ügyében

Magasállású személyek is bele vannak keverve a puccsba

Párizs, november 29. Amint a belügyi hatóságok jelentik, sikerült annak a titkos írásnak kulcsát felfedezni, amelynek alapján a csuklyások leveleztek és feljegyzéseiket készítettek. Ez a felfedezés várhatóan fordulatot ad az ügynek, mert a hatóságok teljesen új irányban kezdték meg tevékenységüket. Beavatott körök véleménye szerint, a puccsba jelenleg is

magas állásokat betöltő előkelőségek is be vannak keverve és így minden bizonnyal újabb nagyarányú letartóztatások várhatók.

Az első rajtaütés már meg is történt, mert a Rue Provence-on tegnap egy palota tulajdonosát és a nála összegyűjtött vendégeket letartóztatták. Neveket a további nyomozási siker érdekében nem közölnek.

Kalinin és Litvinov beszédei a fasiszta államok békebontó politikája ellen

Moszkva, november 29. (Rador.) A Tass jelenti, hogy Litvinov tegnap leningrádi választói előtt nagy beszédet mondott, amelyben a nemzetközi helyzettel foglalkozva, emlékeztetett arra, hogy a szovjetek által folytatott békepolitika a teljes és részleges leszerelési tervekben konkrétizálódik. Kifejezésre jut továbbá a Népszövetség keretében víó közreműködésében és megnektámadási szerződések kötésében 11 szomszédja közül 10-el. Csak Japán utasította el az ilyértelmű javaslatot. A külügyi népbiztos méltatta az egyetemes biztonság politikáját és bírálta a támadó politikát kicsufolva a „kérdőpontok” rendszerét, amikkel a fasiszta irányzatú or-

szágok terjeszkedési céljait igyekeznek elérni.

Számos példára hivatkozott, többek között a Spanyolországban és Kínában történőkre, hogy beszéde azon részében állítottakat bizonyítsa. A gazdaságilag kimerült támadók minél gyengébben védett vonalakat keresnek ki támadásaik céljaira, amit azonban nem fognak megtalálni az orosz határon, amelyet erős vörös hdsereg véd — fejezte be Litvinov beszédét.

Moszkva, november 29. Kalinin, a szovjetek elnöke kijelentette leningrádi beszédében, hogy meg kell akadályozni a fasiszta ellenesség behatolását Leningrád káján. Ezért szükséges az — tette hozzá —, hogy állig fegyverezzük fel magunkat.

Codreanu nyilatkozik a választási egyezményről

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Bucuresti, november 29. Corneliu Codreanu, a Totul pentru Tara kapitánya, magához kérette a fővárosi újságírókat és nyilatkozatot tett a nemzeti parasztpárttal kötött megnektámadási szerződésről. Kijelentette, hogy ez a paktum csak a választási szabadságot szolgálja, majd pedig ismertette pártjának bel- és külpolitikai programját.

Délután Titulescuék hosszabb megbeszélés volt Mihalacheval. Az O'dinea színt szerdán ünnepélyes kiállítások között veszik fel Titulescut és bátaíait a nemzeti parasztpártba.

A Facla közli Lucietiu Patrascanu, a szélsőbal képviselőjének nyilatkozatát, melyben a volt kommunista képviselő kijelenti, hogy nem kötött választási egyezményt a nemzeti parasztpárttal.

Visszaverték Franco támadásait Toledonál

Madrid, november 29. A Havas közlése szerint Franco tábornok csapatai tegnap hosszabb tüzéségi harc után megtámadták a köztársaságiaknak Toledótól délre fekvő hadállásait. A felkelőket visszaverték. A csapatok háromszor indultak támadásra, de sikertelenül. A felkelők veszteségei jelentékenyek, a kormány hadállásai változatlanok.

Londoni jelentés szerint a felkelők azt a tervet merlegetik, hogy blokádot áll helyezik az egész köztársasági tengerpartot és megszüntessék az egyes köztársasági kikötőkben még fennálló semleges zónákat. A Reuter közli, hogy Anglia késébe vonja Franconak azt a jogát, hogy a blokádot életbeléptesse, különösen külföldi hajók ellen és spanyol területen kívül.

Ujabb terrorcselekmények Palesztinában

Jeruzsálem, november 29. A Reuter jelentése szerint Farhan sejk Haifában történt kivégzése nemcsak Palesztinában, de a szomszédos arab országokban is mély megdöbbenést keltett. Az arab lakosság körében nagy az elkeseredés, amit okoz az a hír, hogy Farhan sejk nyolcvan éves aggyagyan volt. Ezen a címen kért kegyelmet a katonai főparancsnoktól. A hatóságok azonban megállapították, hogy Farhan sejk hatvan éves volt.

A haifai kivégzés miatt Jeruzsálemben, Haifában, Hebronban és Nabuzban nyugtalanások voltak. Damaszkuszban szétrombolták az angol követség épületét. Irákban és Jemenben ugyancsak nagy a felzúdulás. A sajtó élesen támadja az angolokat és az angol konzulátusok épületei előtt több városban tüntetések voltak.

Tizenöt terrorista tegnap megtámadott Nazaret mellett egy társas gépkocsit, amelyben zsidó munkások ültek. Egy zsidó munkás megsebesült. A terroristák egy angol rendőrautót is megtámadtak. Egy angol rendőr meghalt.

Az angol hatóságok tízezer font vérdíjat tűztek ki Fauri Edin arab terrorista vezető fejére, aki a terroristák ellenállásának főirányítója.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó E. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 18-60.

Taxa postala
platiu in sum
No. 224715.928

Telefon: 12-99. 22
Havonta 110, negyed
re 500, egészre 1
Havonta 2,
Havonta 12, egészre 2
letések díjazásba sze
KELET" a transilva
aldóság egyedi pol
s. Cikkünk utánafo
trria megjelölésével

A londoni
A
arc

London, november 30
francia megbeszélések
ták és valószínűleg a
teljesítmény, valamint a
nek szentelték azokat.
szerint — írja a Reu
tesztője —

Chamberlain, Eden, C
megegyeztek abban,
máti igények"től csak
ha Németország hajl
általános békeegyezme

A tegnapi tanácskozá
Havas tudósítója megá
cia és angol miniszter
Halifax berlini útját l
sál „amélyreható ellent
bírák és szellemek jóelő
leg, igen teadói alkalm
közli helyzetnek a két
megbeszélésére. Ez az
annak szűkösségére, a
feltétlenül egyeztessé
bőke fenntartására, am
Chautemps nyilatkozta
lönleges jelentőséget ny
— mondotta a francia
felfogást vall a szolidar
re jobban meg van győz
elengedhetetlen feltétele
saját biztonságuknak. E
írja a Havas — egyhang
Franciaországban és viss
jedni határainkon.

Mint ahogy a brit
azon gyanu ellen, hogy
Berlin-Róma tengelye
kell hagyni minden re
lehet történi a Párizs-
arcvona

Ez a francia-angol együ
nem zár ki minden, Hitl
való megegyezési öhaj
erős és szabad népek.
és Anglia, nincsen mit
menyölt, amikor minden
ügyeknek Németország
rövénni, hogy résztvegye
együttműködési rendszer
elkeseredett elszigetelési
massák.

Hogy ez elérhető leg
francia kormányok ner
ségeinek a londoni tár
kozott adai Németo'szá
pában, szomszédai terh
gya'mati követeléseket
hogy az angol kormán
a visszaadás elvéről,
szomszédoktól és minden
kivánja áttanulmányo
Anglia készknek nyil
Németország jogait gy

semlegesre sem tes
matalmas békeegyezmény
ami felőleli az összes
Berlin vitásának tekint.
lehetőséget fognak taláin
ország beszerzése a ne
anyagokat. A londoni
megállapították hogy a
titka Kína esetében szer
kel járt és hogy Fran
kítartanak eddigi éber m
azon súlyos helyzettel sze
leteti érdekeltek fenyeget